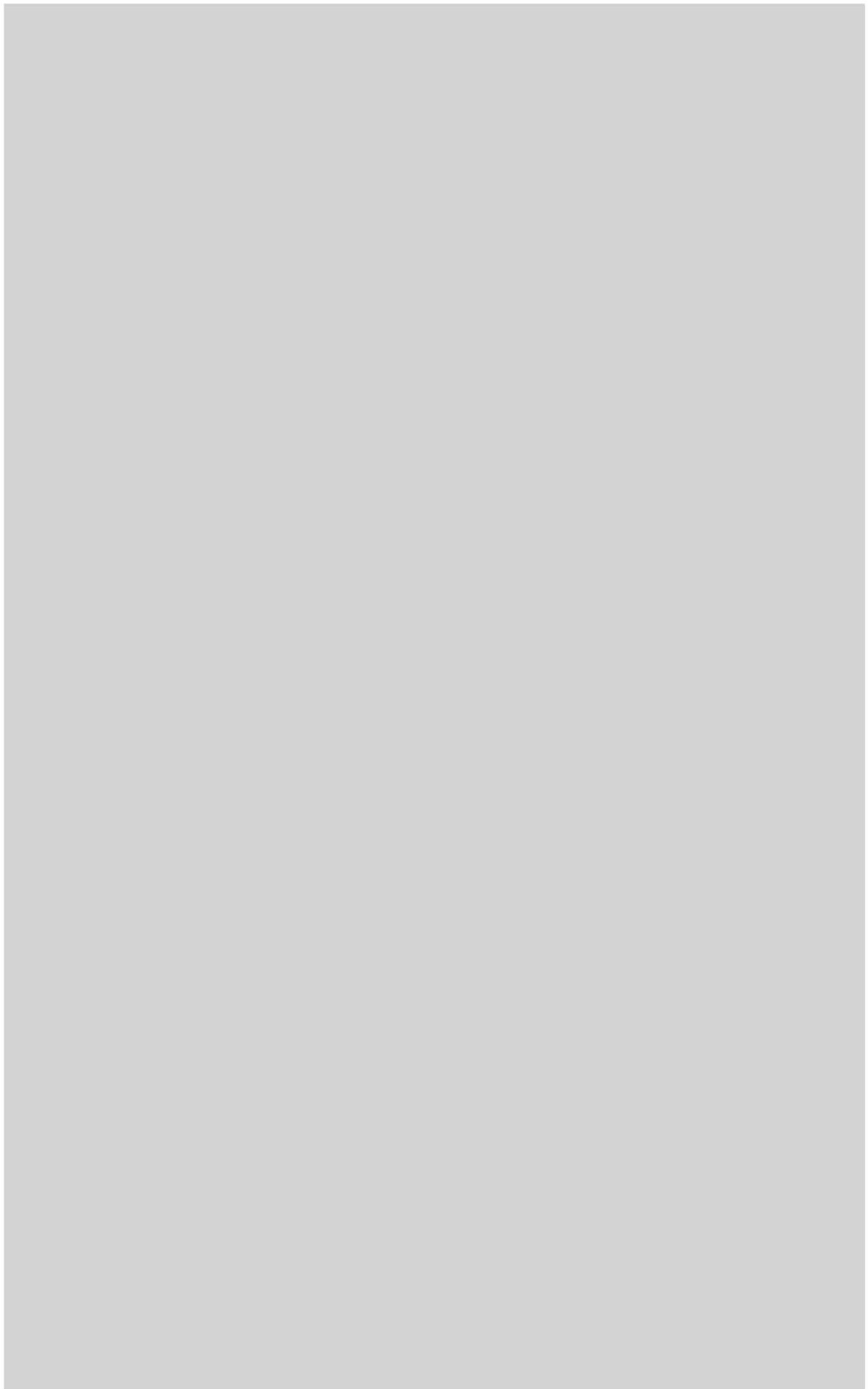

GUISWEG

BEELDKWALITEITSPLAN

Eindconcept, 01 juni 2022

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
Aanleiding	5
Doel	5
Status	7
leeswijzer	7
2 RUIMTELIJKE ANALYSE	9
Historische ontwikkeling	9
Huidig ruimtelijk beeld	17
3 OPGAVE	25
Hoofdplossing met twee opties	25
Opgave voor de inpassing	27
4 UITGANGSPUNTEN INPASSING	31
Principes inpassing Guisweg	34
Principes inpassing provincialeweg	40
Principes inpassing Rijksweg a8	44
Open Tunnelbak	48

1 INLEIDING

AANLEIDING

De spoorwegovergang van de Guisweg in Zaandijk zorgt voor oponthoud rondom de kruising met de Provincialeweg. De Guisweg is de verbindingsweg tussen Zaandijk en de A8 en een belangrijke oost-westverbinding over de Zaan. Het oponthoud zorgt voor overlast maar bovenal voor verkeersonveilige situaties als automobilisten en fietsers, om lang wachten te voorkomen, nog net voor een sluiten van de spoorbomen het spoor willen kruisen.

De dienstregeling op het spoor tussen Amsterdam en Alkmaar wordt op termijn geïntensiveerd om meer passagiers te kunnen vervoeren. Dit versterkt de problematiek rond de spoorwegovergang. Daarom is besloten de gelijkvloerse spoorwegovergang op te heffen. Dat kan alleen als ergens in de nabijheid een nieuwe ongelijkvloerse kruising met het spoor gerealiseerd met een aansluiting op de A8. Daarvoor zijn verschillende mogelijke oplossingen onderzocht en men is uitgekomen op een hoofdoplossing met nog twee opties.

De hoofdoplossing gaat uit van een fiets- en voetgangerstunnel in de Guisweg onder het spoor en de Provincialeweg door, en een verdiepte verbindingsweg vanaf de A8 onder het Spoor door naar de Provincialeweg, uitkomend in een open tunnelbak. Deze ingrepen moeten leiden tot een betere doorstroming en een veiligere verkeerssituatie in Zaandijk en Koog aan de Zaan.

Daarbij hoort ook een goede inpassing in de bestaande omgeving en een goede beeldkwaliteit van de wegen en kunstwerken. Dit document geeft daar richtlijnen voor.

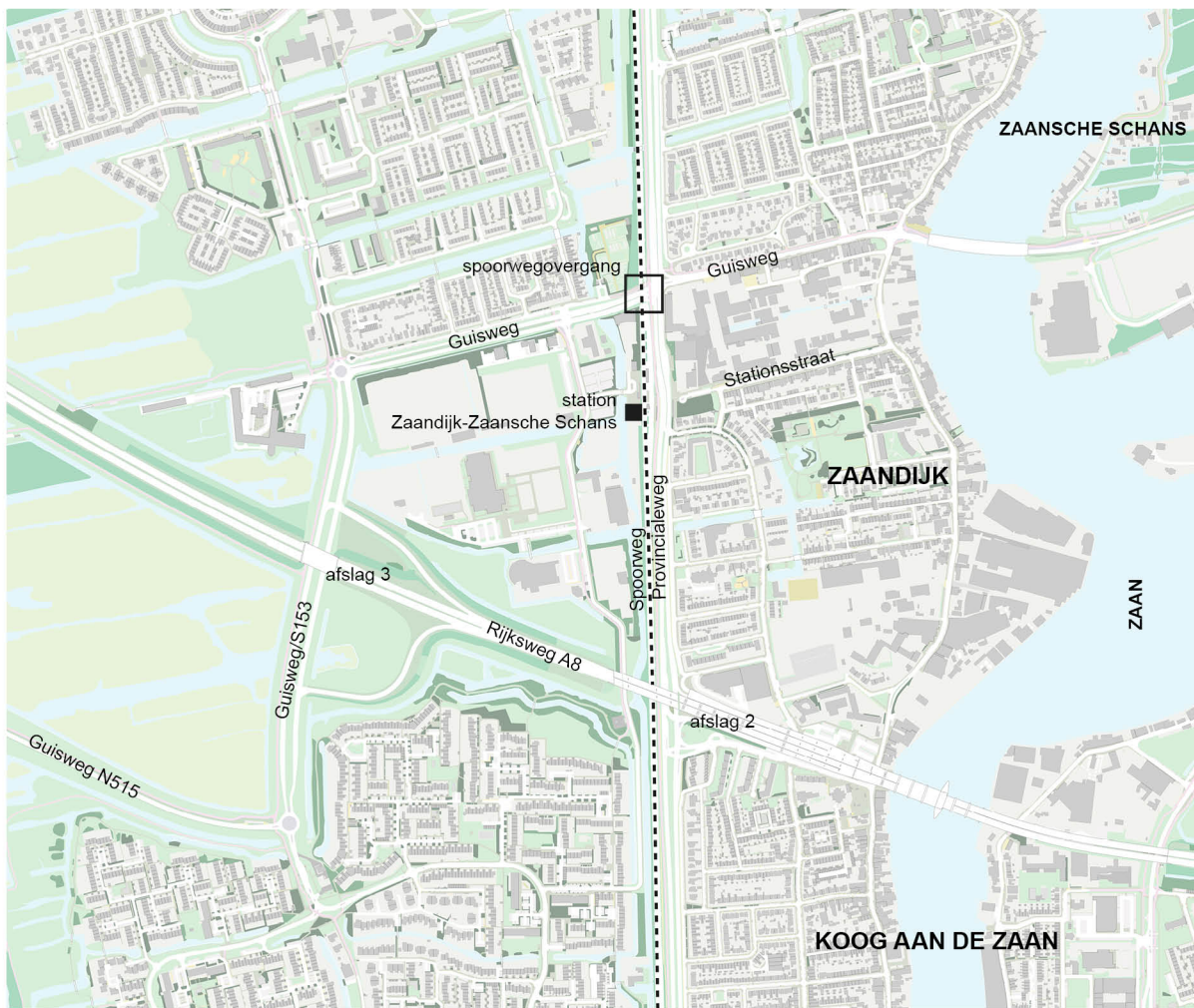

Hoofdoplossing met twee opties voor de aanpassing van de verkeerstructuur: noordelijke ligging en zuidelijke ligging van de aansluiting op de A8

DOEL

Het doel van dit beeldkwaliteitsplan Guisweg is om richting te geven aan de inpassing en uitstraling van de ingrepen in de verkeerstructuur in Zaandijk en Koog aan de Zaan, specifiek de Guisweg, Provincialeweg en de rijksweg A8 met zijn afslagen.

Zorgvuldigheid is daarbij van groot belang. In het verleden heeft de toevoeging van infrastructuur tot knelpunten geleid in de structuur van dit gebied, en de ruimtelijke kwaliteit staat flink onder druk. Het huidige rommelige en samengestelde beeld mag niet versterkt worden en bestaande knelpunten in structuur en beeldkwaliteit moeten zoveel als mogelijk worden verbeterd. De aanpassing van de verkeerstructuur biedt hiervoor een kans die moet worden aangegrepen.

Huidige situatie

STATUS

De ruimtelijke uitgangspunten en richtlijnen zijn leidraad en inspiratie voor verdere uitwerking (landschappelijk, stedenbouwkundig en architectonisch) en detaillering door de ontwerpers. Het supervisieteam MAAK-midden (het stedelijk ontwikkelgebied van Zaanstad waaronder het plangebied valt) zal dat proces gaan begeleiden. Het beeldkwaliteitsplan Guisweg is daarom ook het toetsingskader voor het supervisieteam.

Voor het hele plangebied is voorafgaand aan dit beeldkwaliteitsplan Guisweg het document 'Oud Koog, Toekomstperspectief voor vandaag en morgen' (Palmbout Urban Landscapes, Januari 2021) opgesteld. Dit Toekomstperspectief geldt als basis voor de uitwerking van de nieuwe ontsluiting van het plangebied. Het geeft inzicht in de ruimere stedelijke en landschappelijke context en ontwikkelingen waarbinnen de ingrepen moeten plaatsvinden en waar op zij moeten aansluiten.

Het plangebied waarbinnen de wijziging van de verkeerstructuur van de 'Guisweg' moet worden ingepast, is ruim genomen om het goed in de context van de omgeving te kunnen plaatsen en daarop te anticiperen. De uitgangspunten en richtlijnen in dit beeldkwaliteitsplan Guisweg hebben betrekking op de ingrepen die direct samenhangen met de aanpassing van de verkeerstructuur.

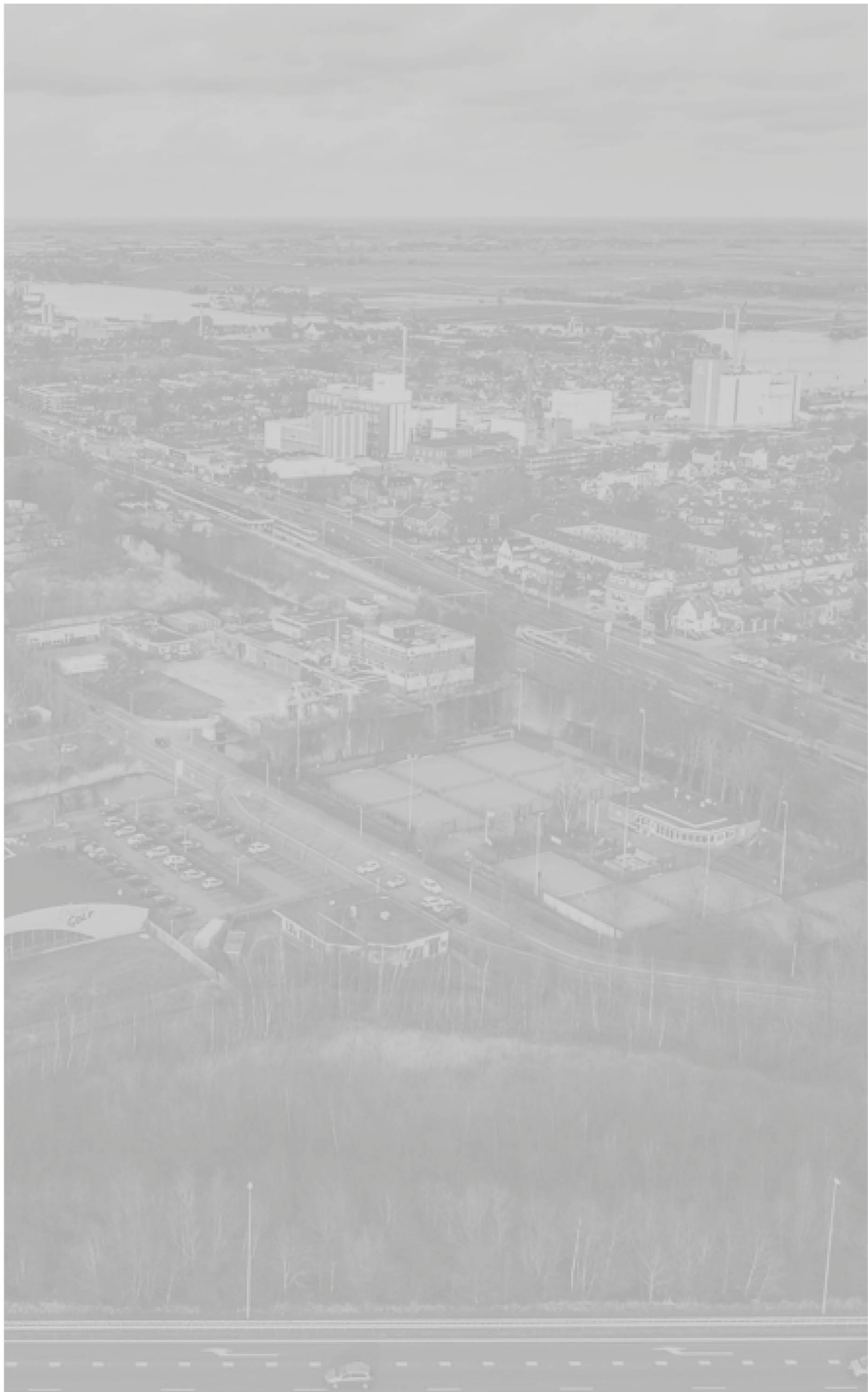
Plangebied 'Guisweg'

LEESWIJZER

Om tot onderbouwde maatregelen voor de inpassing en beeldkwaliteit te komen voor de ingreep in het verkeerstype wordt het plangebied waarin het project van de Guisweg ligt in hoofdstuk 2 'Analyse' eerst ruimtelijk onderzocht; hoe heeft het zich ontwikkeld tot wat het nu is en wat is het huidige ruimtelijke beeld.

Hoofdstuk 3 'Opgave' beschrijft de gekozen verkeerskundige oplossingsrichting en welke inpassingsvraagstukken deze geeft in het plangebied.

In hoofdstuk 4 worden principes voor de te bereiken beeldkwaliteit gegeven, waarmee de huidige en toekomstige ruimtelijke kwaliteit in het gebied gewaarborgd dient te worden. Dit wordt beschreven voor 4 onderdelen: de fietstunnel in de Guisweg, de aanpassingen aan de Provincialeweg, de A8 met de gewijzigde afslagen en mogelijk te verdwijnen Afslag 2 en de open tunnelbak waar Afslag 3 en de Provincialeweg in samenkomen.

2 RUIMTELIJKE ANALYSE

De ruimtelijke analyse geeft inzicht in de landschappelijke en stedenbouwkundige opbouw van het gebied en de verweving met de wegenstructuur. Het vormt de basis om onderbouwde maatregelen voor de inpassing en de beeldkwaliteit te benoemen. Om de huidige ruimtelijke situatie waarin de verkeersmaatregelen worden genomen goed te begrijpen, is deze beschreven aan de hand van de historische ontwikkeling.

HISTORISCHE ONTWIKKELING

De Guisweg ontleent zijn naam aan het Guispad, een verbinding door het veenpolderlandschap van de Westzanerpolder van het dorp Westzaan naar Zaandijk. Deze veenpolder is door ontginning van het veengebied rondom de Zaan ontstaan.

De Zaan was een veenrivier die het water uit het oorspronkelijke veenmoeras naar het zuiden afvoerde. De eerste bewoning van dit deel van Noord-Holland bevond zich aan de monding en op de oevers van de veenrivieren. Vanaf 1000 n.Chr. groeide de bevolking. Om aan meer landbouwgrond te komen, ging men het veen ontwateren. Dit deed men dwars op het verloop van de veenrivieren, en steeds dieper het veen in. De afstanden waren op den duur te groot om de gronden goed te kunnen bewerken. Daarom werden nieuwe woonplaatsen gesticht in het veengebied zoals Oostzaan en Westzaan. De ontginningswijze leidde tot een slagenlandschap met een vrij eenduidig georiënteerde en langgerekte verkavelingsstructuur.

Door de ontwatering daalde het veen. Op den duur was het nodig om dijken rond het gebied te leggen en het binnendijkse gebied bij laag water via sluizen te ontwateren richting het IJ dat verbonden was met de Zuiderzee. De naam Zaandijk verwijst hiernaar, en het woord 'koog' duidt op een buitendijks gebied, onder invloed van de zee. Het veenlandschap werd een veenpolderlandschap. Door daling van de bodem en stijging van de zeespiegel was dat als snel niet meer mogelijk en werden molens en weer later gemalen ingezet om het water uit de polders te krijgen.

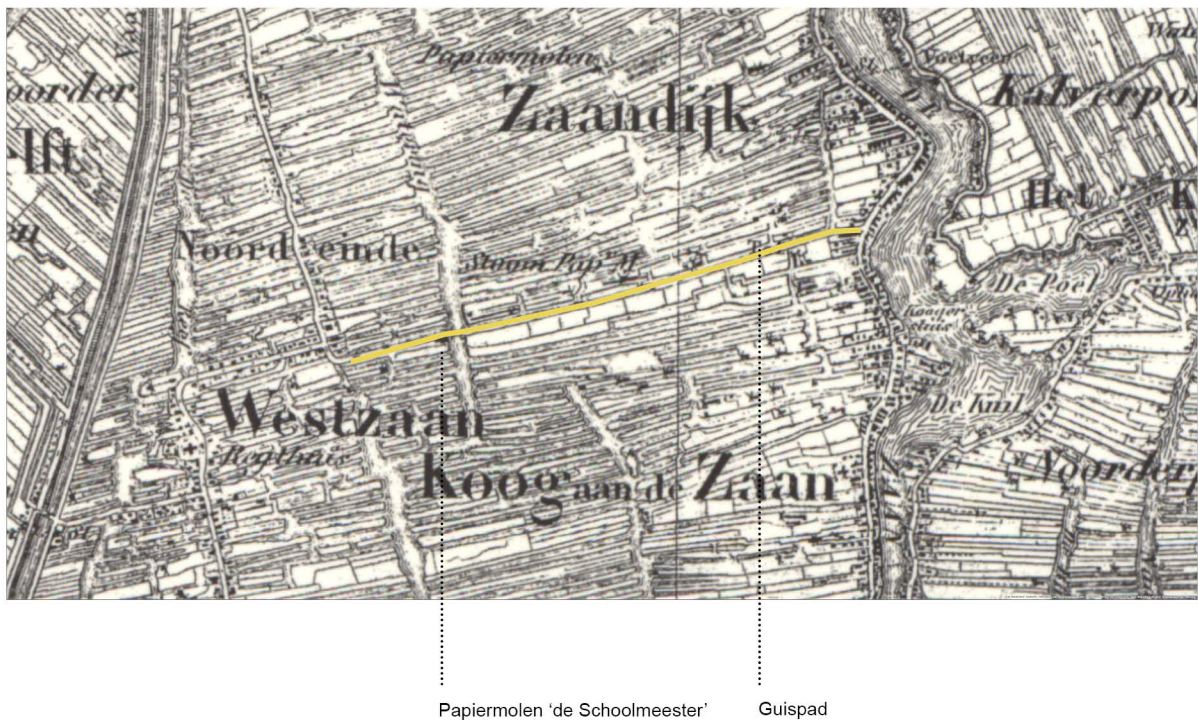
De Zaan ontwikkelde zich in de 16e eeuw tot een centrum van nijverheid en industrie dat de koopvaardij van Amsterdam ondersteunde. Dit ging van scheepsbouw tot touwslagerijen, maar ook de verwerking van aangevoerde producten zoals cacao en palmolie. In de eerste plaats met door molens aangedreven machines zoals nu nog te zien op de Zaansche Schans. Later werden grote en hoge bedrijfscomplexen aan de Zaan gebouwd zoals dat van Honig, dicht bij de Coentunnelbrug en Olam Cocoa bij de Julianabrug.

GUISPAD

De Guisweg ontleent zijn naam aan het Guispad, een verbinding door het veenpolderlandschap van de Westzannerpolder van Westzaan naar Zaandijk. Het Guispad volgt de richting van het slagenlandschap.

De bebouwing concentreerde zich langs de dijk van de Zaan. Westzaan en Noordeinde bestonden uit lintbebouwingen. Verspreid in de polder stonden zaagmolens, pelmolens, vermolens, specerijmolens, etcetera. De open ruimte zorgde voor ongehinderde toevoer van wind. Ook langs het Guispad stonden zulke molens. De oorspronkelijke papiermolen 'de Schoolmeester' bij Westzaan, ten zuiden van de A8, staat er nog.

Plangebied voornamelijk ontsloten via de dijken, en door het veenpolderlandschap de Guisweg, ca. 1870 (Bron: <https://topotijdreis.nl/>)

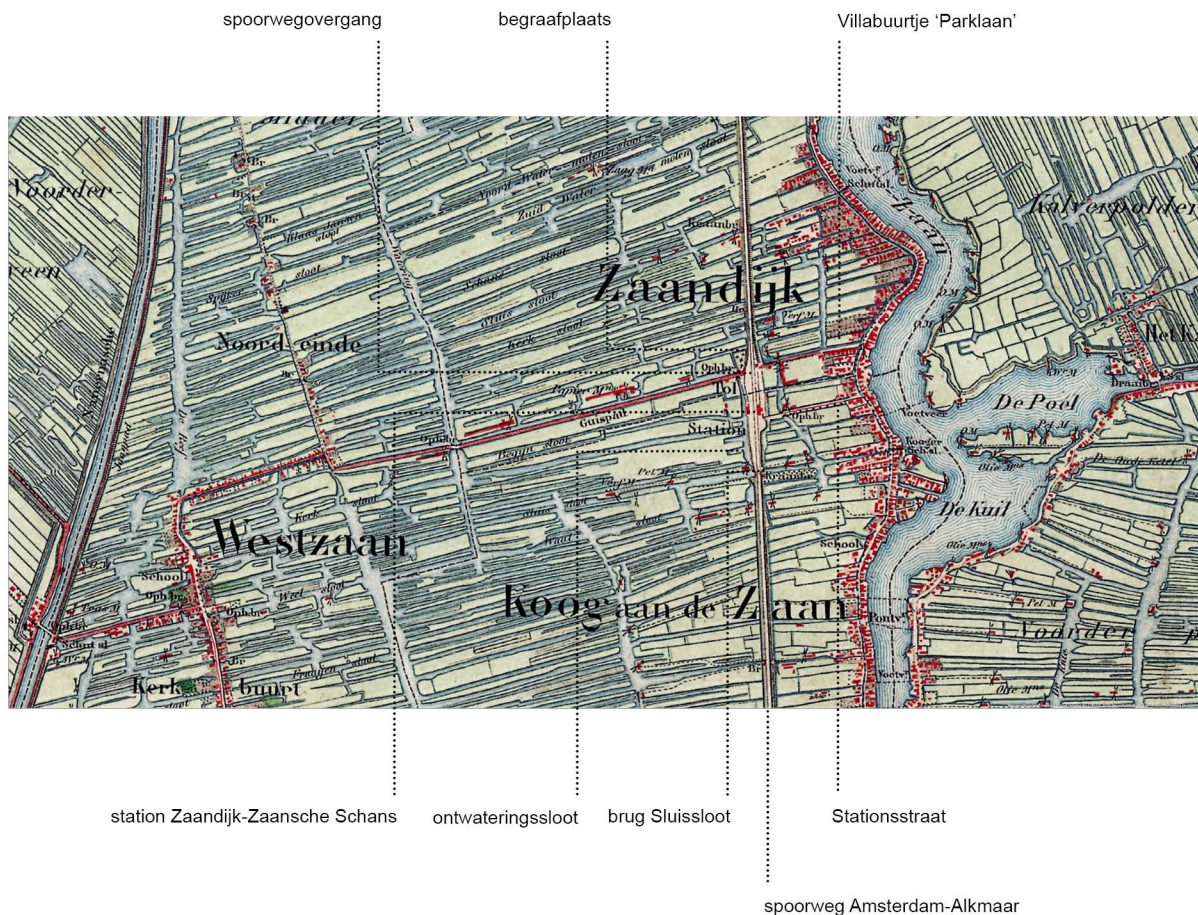
SPOORWEG

De Spoorweg tussen Amsterdam en Alkmaar werd rond 1870 n.Chr. aangelegd. De spoorweg volgt in lange rechte lijnen het verloop van de Zaan en ontsluit de daaraan gelegen dorpen. Daarbij doorsnijdt het spoor het Guispad. Hier komt een spoorwegovergang. Aan de zuidkant van de doorsnijding van de Guispad wordt een station gemaakt voor Zaandijk. Tussen het dorp en het station wordt de Stationsstraat aangelegd.

De aanwezigheid van het station maakt het gebied aantrekkelijk voor woningbouw. Langs de Stationsstraat worden al snel huizen gebouwd en ten noorden van het Guispad wordt een villabuurtje 'Parklaan' gebouwd in landschapsstijl. Aan de andere kant van de spoorwegovergang wordt een begraafplaats aangelegd.

Ten behoeve van de ontwatering en doorvaarbaarheid van de Polder Westzaan is een brug over de Sluissloot aangelegd en aan de westkant van het station is een ontwateringssloot gegraven, parallel aan het spoor.

Plangebied kort na aanleg van de Spoorweg tussen Amsterdam en Alkmaar, ca.. 1885 (Bron: <https://topotijdreis.nl/>)

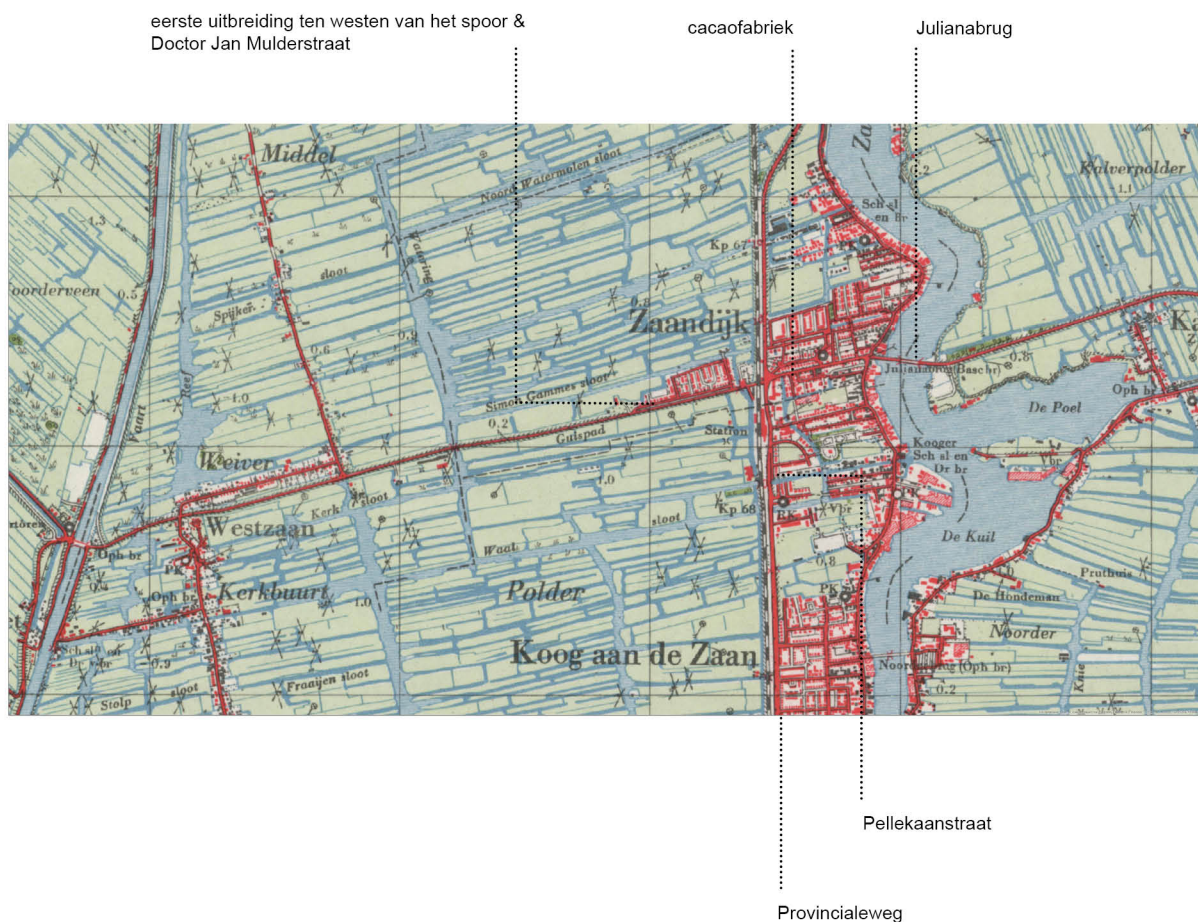
PROVINCIALEWEG EN GUISPAD IN WEGENNETWERK VAN NOORD-HOLLAND

Vanaf de jaren '30 wordt een netwerk van (provinciale) wegen rondom Amsterdam en Zaanstad ontwikkeld. Het Guispad wordt daarin opgenomen. De Julianabrug wordt over de Zaan gebouwd en verbindt Zaandijk met een weg richting Purmerend. Het Guispad wordt door Westzaan naar de brug over de Nauernasche Vaart richting Assendelft getrokken. Aan de oostkant van het spoor wordt de Provincialeweg aangelegd. De woonwijken worden via ventwegen zoals de Pellekaanstraat van de Provincialeweg gescheiden en zijn op een aantal plekken daarop aangesloten.

De woonwijken ontwikkelen zich voornamelijk tussen de Zaan de Spoorweg. Ze sluiten in de opzet grotendeels aan bij de structuur van het slagenlandschap en veel bestaande sloten worden in de wijken opgenomen. Ook wordt er een kleine uitbreiding ten westen van het spoor aan het Guispad gemaakt verbonden met een parallelweg, ongeveer ter hoogte van de huidige Doctor Jan Mulderstraat.

De kruising van de Provincialeweg met het Guispad wordt een belangrijk knooppunt. Ten zuiden van het knooppunt ontwikkeld zich een bedrijfslocatie, de huidige Cacao-fabriek van Olam. De locatie heeft een gunstige ligging aan de Zaan en aan de nieuwe infrastructuur.

Plangebied, verbonden met de wijdere omgeving via een netwerk van provinciale wegen, en de ontwikkeling van woonwijken tussen de Zaan en het spoor, ca. 1950 (Bron: <https://topotijdreis.nl/>)

VERDUBBELING RIJBANEN PROVINCIALEWEG EN GUISWEG

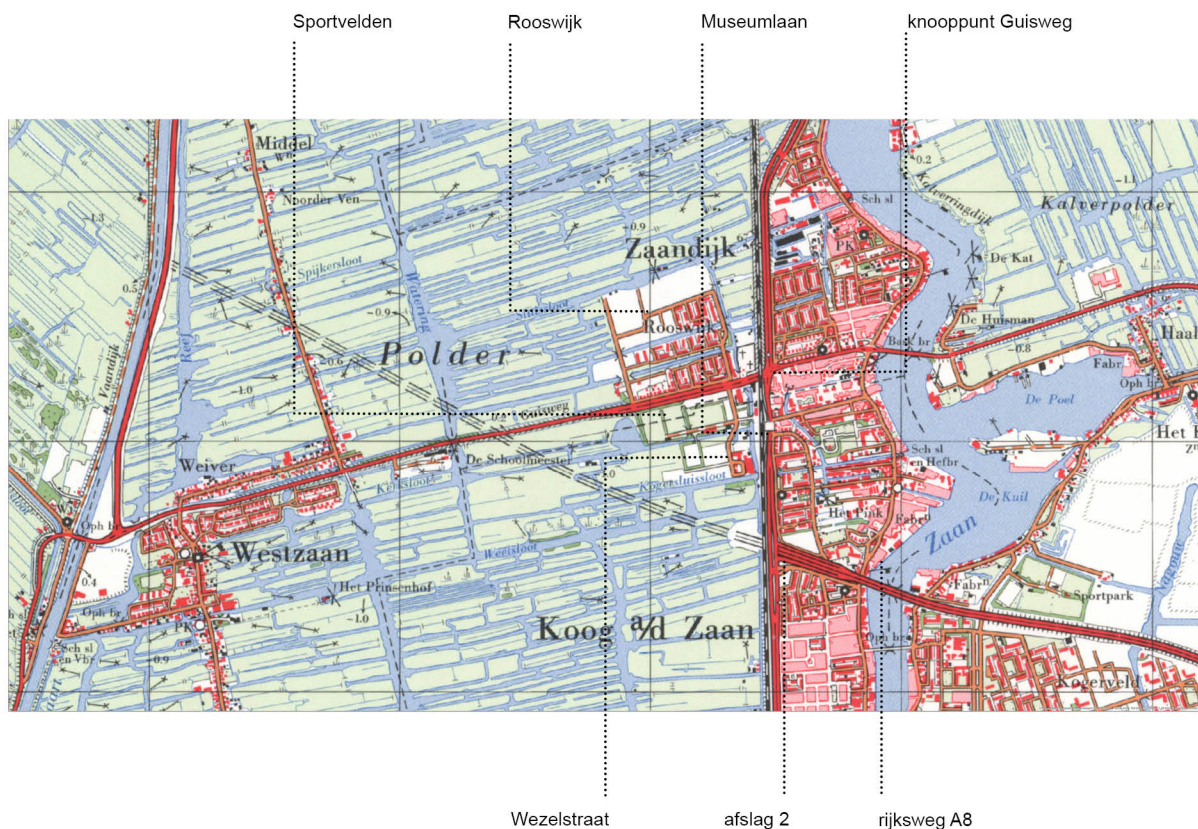
Zaanstad wordt eind jaren '60 op het netwerk van Rijkswegen aangesloten. De A8 wordt aangesloten op de Provincialeweg (afslag 2), op een nog open plek in Koog aan de Zaan (Oud Koog). De aanzet van het viaduct van de A8 dat over de Provincialeweg zal worden gelegd staat op 'poten' zodat er een open verbinding blijft tussen de beide woonkernen.

De afwikkeling van het (toehemende) verkeer vraagt om gescheiden (dubbele) rijbanen op de Provincialeweg én een vrijliggend fietspad. Ventwegen worden opgeschoven en grotendeel losgekoppeld van de Provincialeweg. Alleen bij de Museumlaan is nog een aansluiting. De ruimte tussen spoor en woonwijken wordt geheel opgevuld met infrastructuur. Ter hoogte van het station Zaandijk-Zaansche Schans is de ruimte het meest beperkt en ook de afslagen naar de Guisweg vragen ruimte. Het stationsgebouw en nog een aantal gebouwen worden afgebroken ten gunste van de Provincialeweg en een ventweg ontbreekt hier. Het station wordt nu met een tunnel verbonden met de Stationsstraat. Met de dubbele rijbanen en de aansluiting op de A8 ontstaan complexe knooppunten bij afslag 2 en de het Guispad.

Het Guispad ten westen van het spoor wordt ook aangepast en krijgt gescheiden rijbanen. Ten oosten van het spoor tot aan de Zaan is daarvoor geen ruimte. Het Guispad krijgt hier een gescheiden fietspad aan de noordkant. Daarvoor wordt de sloot tussen het villawijkje 'Parklaan' en het Guispad gedempt. Vanwege de stevige aanpassingen wordt de naam 'Guispad' gewijzigd in 'de Guisweg'.

Zaandijk en Koog aan de Zaan groeien verder. De ruimte tussen de Zaan en de bundel van spoor en Provincialeweg wordt vrijwel geheel verdicht met woonwijken. Ook over het spoor vindt uitbreiding plaats. Ten noorden van de Guisweg wordt 'Rooswijk' gerealiseerd in de Polder Westzaan. De ruimtelijke opzet van deze uitbreiding vindt de basis in de verkavelingsstructuur. Ten zuiden van de Guisweg worden sportvelden aangelegd waarbinnen ook wat andere stadsrandactiviteiten een plek krijgen. De sportvelden worden ontsloten via de Wezelstraat, haaks op de verkavelingsstructuur van het slagenlandschap.

Plangebied na de verbreding van de Provincialeweg en de verbinding met de A8 met Afslatg 2, ca. 1865 (Bron: <https://topotijdreis.nl/>)

RIJKSWEG A8 EN DOORSNIJDING GUISWEG

De A8, die aansluit op de Provincialeweg, wordt in de jaren '70 en begin jaren '80 doorgetrokken van het viaduct bij afslag 2 tot aan de provinciale weg N246 aan de Nauernasche Vaart. Het viaduct gaat over het spoor en de parallelsloot heen. De sloot blijft behouden voor de waterhuishouding en de doorvaarten wordt licht omgelegd om plaats te maken voor de kolommen van het viaduct. De Polder Westzaan wordt met een hoog liggend grondlichaam doorsneden en in twee helften gedeeld. Het noordelijk deel wordt nu ook wel het 'Guisveld' genoemd.

De doorsnijding van de Polder Westzaan is autonoom en houdt geen rekening met de landschappelijke structuren. De Guisweg als oost-west verbinding komt te vervallen en verdwijnt ter plekke van het grondlichaam van de A8. Daarvoor in de plaats wordt afslag 3 gemaakt richting de uitbreidingen van Zaandijk en Koog aan de Zaan waardoor beide zijden van de Polder verbonden blijven. Afslag 3 neemt veel ruimte in waardoor de verkavelingsstructuur nog maar weinig herkenbaar is. Om Westzaan te bereiken wordt bij de zuidelijke aansluiting een verbindingsweg op het oog vrij willekeurig door de Polder Westzaan getrokken en weer aangesloten op het deel van de Guisweg aldaar. De verbinding tussen beide delen van de Guisweg onder de A8 door, krijgt ook de naam Guisweg. Ten zuiden van het grondlichaam van de A8 is parallel aan de A8 een fietspad aangebracht die een verbinding legt tussen Zaandijk, Koog aan de Zaan en Westzaan.

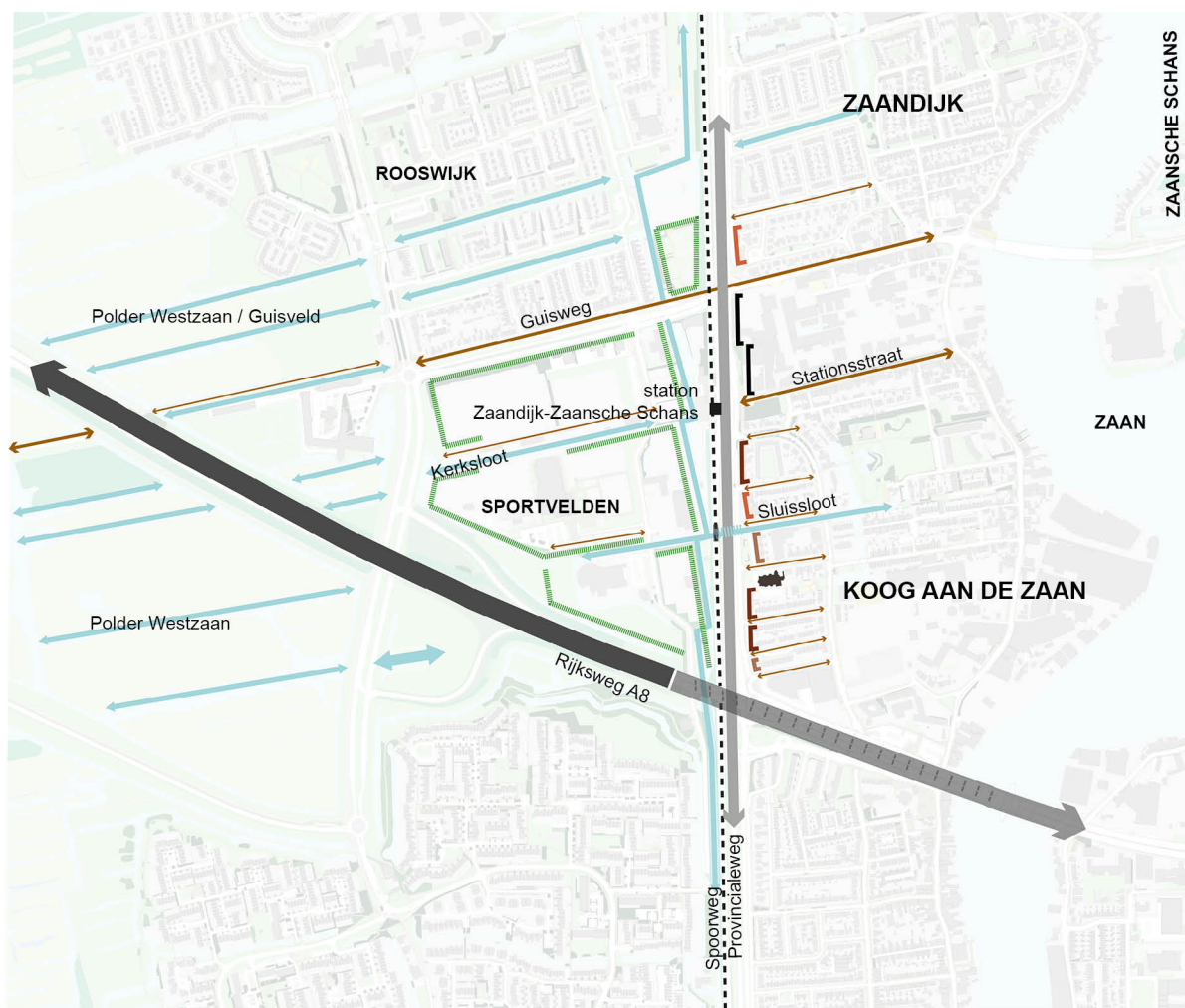
Rondom Rooswijk vinden verdere uitbreidingen plaats. Daarbij wordt de structuur van het slagenlandschap steeds verder losgelaten. Koog aan de Zaan heeft zich over het spoor uitgebreid met het 'Westzijderveld'. De opzet van deze woonwijk houdt in het geheel geen rekening met de structuur van het slagenlandschap.

Plangebied na het doortrekken van de A8 van de Provincialeweg tot aan de Nauernasche Vaart, ca. 1950 (Bron: <https://topotijdreis.nl/>)

In de periode na de realisatie van de A8 verdicht het gebied verder in kleine stappen. Rooswijk wordt uitgebreid met 'Rooswijk-Noord' (eind vorige eeuw). De ruimte tussen de A8 en Rooswijk wordt in de loop van de tijd opgevuld met losse functies zoals het zwembad. Bij afslag 2 zijn in de overgebleven ruimte bedrijfspanden gebouwd (waaronder de Gamma).

Met de ontwikkelingen en ingrepen is door de tijd heen de binding met de ondergrond en structuren van de omgeving steeds meer verdwenen. Dit heeft geresulteerd in een onsamenvattend en rommelig geheel binnen het plangebied.

ruimtelijke opbouw plangebied in hoofdlijnen

HUIDIG RUIMTELIJK BEELD

PLANGEBIED

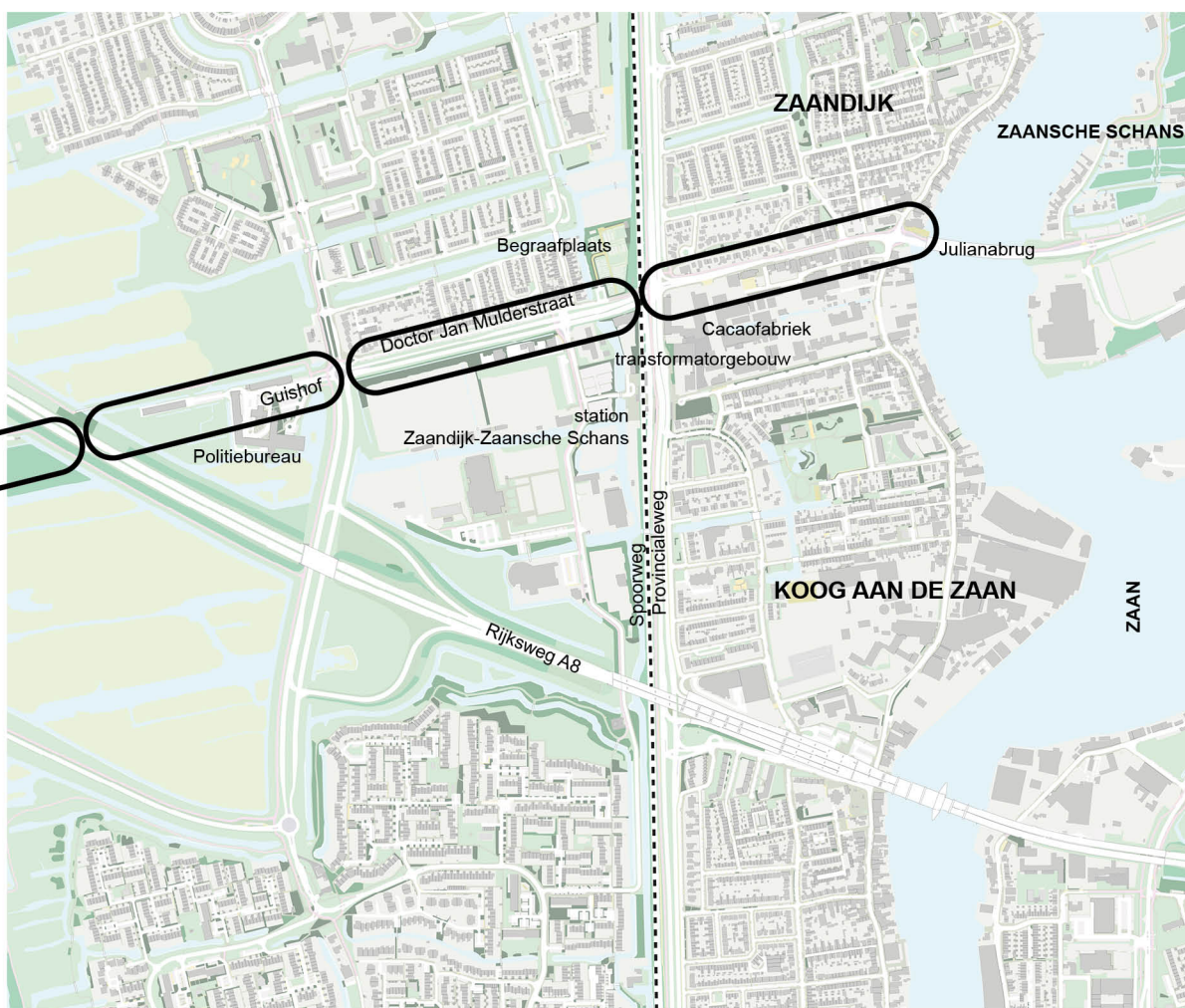
De A8 ligt hoog boven het plangebied. De snelweg vormt met het lange viaduct het grondlichaam een dominante autonome doorsnijding die geen rekening houdt met de ruimtelijke opbouw van de ondergrond en ligt er enigszins lomp overheen. Het is een fysieke en visuele barrière die het stedelijk weefsel onderbreekt en de open ruimte van de Polder Westzaan in tweeën deelt. Sloten, verbindingen en kavelstructuren zijn door het grondlichaam en de afslagen verdwenen of vervaagd.

De structuur van het slagenlandschap van de polder is in richting, doorlopende sloten en slootrestanten nog wel herkenbaar in de bebouwde gebieden ten noorden van de A8. Ten zuiden is daarvan weinig overgebleven. Belangrijke doorlopende sloten zijn de Kerksloot, die uitkomt bij het station, en de (Kogen)Sluissloot die ten zuiden van het station onder het spoor doorloopt. De Guisweg is ook belangrijk als element van het oorspronkelijke veenpolderlandschap en als structurerend element in het gebied.

Het spoor en de Provincialeweg volgen in hoofdlijn het verloop van de Zaan. Deze gebundelde infrastructuur past op dat schaalniveau in structuur van Zaanstad als stedelijk conglomeraat. Daarentegen is het op het niveau van het plangebied een harde en moeilijk te overbruggen scheiding. De bundel deelt het gebied op in een oost- en een westkant.

De westkant is ouder en compacter; samengesteld uit werklocaties en verschillende woonwijken. Bewegend over de infrastructuurbundel is in het ritme van dwarswegen en wijken met verschillende opzet en bouwstijlen de structuur van het veenpolderlandschap van weleer te herleiden. De Provincialeweg drukt zich door de verschillende verbredingsslagen ruimtelijk en fysiek zichtbaar tegen de woon en werkgebieden aan. Er staat duidelijk spanning op.

De oostkant van de infrastructuurbundel bestaat uit nieuwere woonwijken zoals Rooswijk ten noorden van de Guisweg en sportvelden (onder meer voetbal, tennis, zwembad en een aantal kleinere bedrijven) ten zuiden daarvan. Hier is ook de parkeerplaats voor het station Zaandijk-Zaansche Schans. De woonwijken en sportvelden worden van de spoorweg gescheiden door de parallelsloot en groenstroken. De aansluiting op de open Westzanerpolder is rafelig en rommelig. Er is geen samenhangende lijn. Het bestaat afwisselend uit woonhuizen, opgaand groen, flats en grotere bouwcomplexen. De heldere structuur van sloten en (moeras)kavels zorgt voor enige rust in het beeld.

Ruimtelijke onderverdeling Guisweg in trace's met specifieke kenmerken en uitstraling

GUISWEG

De ligging en oriëntatie van de Guisweg komt voort uit de structuur van het slagenlandschap van de Polder Westzaan. Als historische verbinding tussen Westzaan en Zaandijk is de Guisweg niet meer herkenbaar. Het oorspronkelijke pad door de veenpolder is in stukken geknipt en kent vele gedaanten.

Tussen Westzaan en de A8 is het een doodlopende asfaltweg en heet het nog Guispad. Hieraan ligt de 'Schoolmeester' een Zaanse molen, goed zichtbaar vanaf de snelweg.

Ten oosten van de snelweg is de Guisweg verdwenen. Op het oorspronkelijke tracé staat het Politiebureau en een romneyloods. De weg er naar toe heet de Guishof. Ten noorden daarvan ligt een nieuw fietspad die de enigszins naar het oude Guispad refereert.

Profiel Doktor Jan Mjulderstraat: smalle weg in rood asfalt, rabatstroken en langsparkeren in het groen. (bron: cyclomedia)

Het volgende te onderscheiden deel van de Guisweg begint op de rotonde bij het Guishof tot aan het spoor en de Provincialeweg. De weg heeft hier een verkeerskundige uitstraling binnen een ruim en groen profiel. Het oorspronkelijke Guispad lag waarschijnlijk op de plek waar nu de Doctor Jan Mulderstraat ligt. Ten noorden daarvan staan de huizen van de eerste uitbreiding van Zaanwijk die over het spoor heen is gemaakt.

Profiel Guisweg: de Guisweg ligt ten zuiden van de Doctor Jan Mulderstraat en is daarvan gescheiden met een brede groen strook met bomen. De Guisweg heeft een breed profiel met twee gescheiden (dubbele) rijbanen een brede groene middenstrook. De zuidrand wordt begrensd door een dichte singelbeplanting van de sportvelden. (bron: cyclomedia)

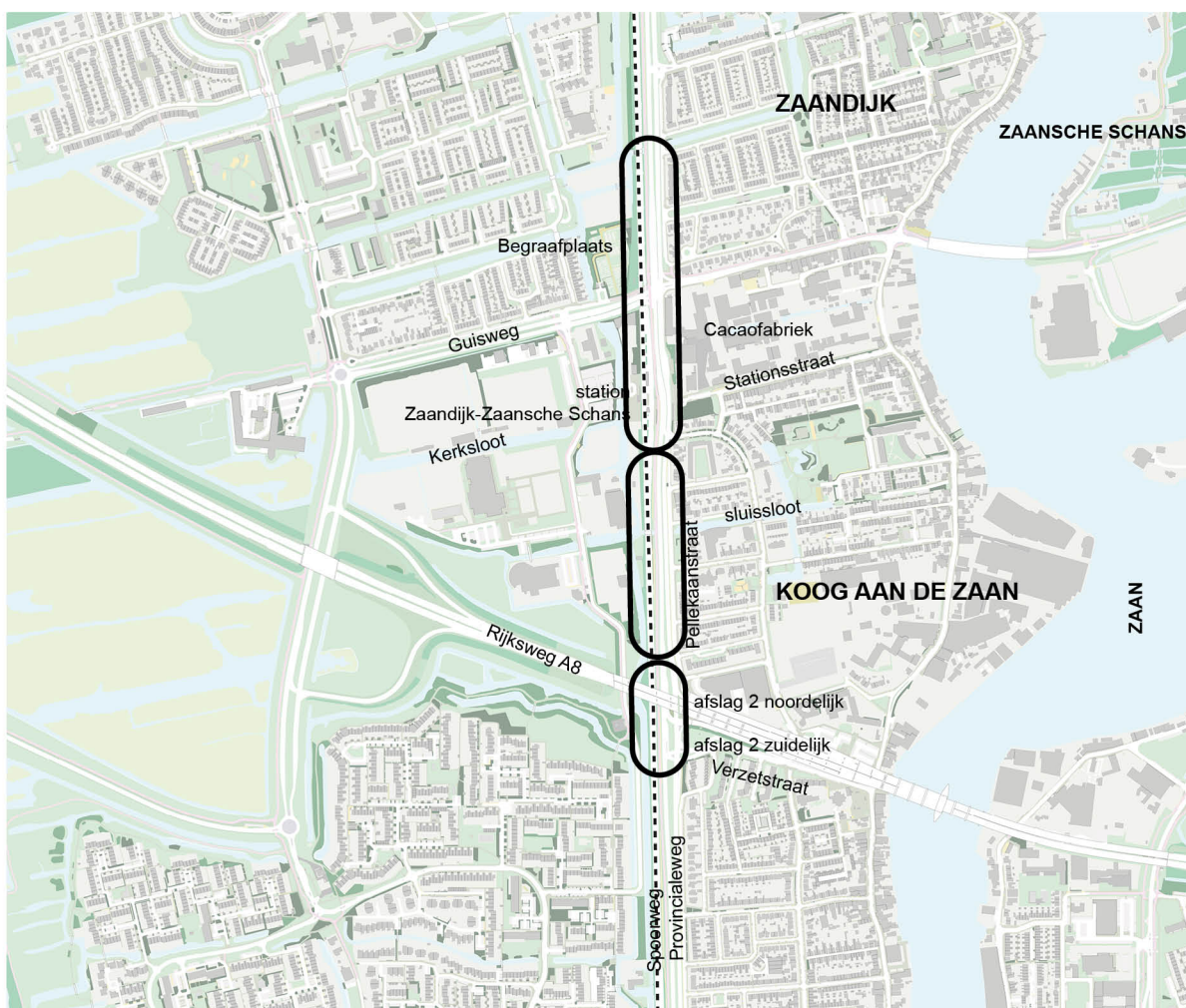
Profiel Guisweg bij spoorwegovergang: het kruispunt bij het spoor kenmerkt zich door het groen van de oude begraafplaats aan de noordzijde, en het transformatorgebouw en wat oude loodsen aan de zuidzijde. De Provincialeweg vormt een harde doorsnijding en is dominant. (bron: cyclomedia)

De Guisweg tussen de Provincialeweg en de Julianabrug over de Zaan, heeft een verkeerskundige uitstraling. De weg ligt hier in een stedelijke omgeving, gedomineerd door de hoge fabrieksgebouwen van de Cacao-fabriek van Olam aan de zuidzijde. Er is geen ruimte voor groen. Het fietspad aan de noordzijde ligt waarschijnlijk op de voormalige sloot tussen het Guispad en het villawijkje 'Parklaan'.

Profiel Guisweg tussen Spoor en Zaan: het hele profiel bestaat uit asfalt. Aan de noordzijde ligt het fietspad van de rijweg gescheiden door een betonband. Het fietspad wordt begrensd door een muurtje met spijlenhekwerk die de tuinen van de huizen van de weg afschermt. Aan de zuidzijde ligt een voetpad in baksteen. (bron: cyclomedia)

Een kenmerk dat de Guisweg ten oosten en ten westen van het spoor delen, zijn de woonhuizen aan de noordzijde. Voornamelijk uitgevoerd in bakstenen en (oranje) pannendaken. Daarnaast heeft de begraafplaats net als de huizen ten oosten van het spoor een muurtje in baksteen.

Ruimtelijke onderverdeling Provincialeweg in trace's met specifieke kenmerken en uitstraling

PROVINCIALEWEG

De Provincialeweg ligt samengeperst tussen spoor en woongebied en scheidt de omliggende gebieden. De Provincialeweg is een stroomweg en heeft een sterk verkeerskundige uitstraling. De weg domineert samen met het spoor het ruimtelijke beeld. Aan de zijde van het spoor is het beeld eenduidiger, vooral vanwege de groensingels in het achtergelegen gebied en de verspringende parallelsloot. Het beeld aan de oostzijde wisselt steeds, naar gelang de functie en opbouw van de aanliggende woon- en werkgebieden.

Ter hoogte van het station Zaandijk-Zaansche Schans overheerst het asphalt. Het station neemt met de perrons, bushaltes, tunnelgebouwen en stallingen ruimte in waardoor er alleen plek is voor een smalle scheidende strook tussen beide weghelften met dubbele rijbanen. Ook de Cacao-fabriek van Olam en het kruispunt met vele afslagen beperken de ruimte voor een luchtiger en groener wegprofiel. De vele type gebouwen en bijgebouwen die hier samenkomen, en het gefragmenteerde groen, zorgen voor een onrustig en onsamenvattend wegbeeld met rafelige randen.

Profiel Provincialeweg bij statio: tussen het spoor en het fietspad staat een hek in een smalle groenstrook. Het fietspad wordt van de Provinciale weg gescheiden door een groenstrook waarin een haag staat, onderbroken door een bushalte. Tussen de beide weghelften ligt een verhoogde middenstrook van ca 0.50m breed. Huizen en fietsenstallingen aan de andere zijde van en Provincialeweg zijn met een groenstrook gescheiden. Daarachter ligt een voetpad. Bij de Cacao-fabriek van Olam is alleen een voetpad aanwezig. (bron: cyclomedia)

Ten zuiden van het Station Zaandijk-Zaansche Schans is er iets meer lucht in het wegprofiel. Huizen staan wat verder uit de provinciale weg aan de parallel lopende de Pellekaanstraat. Daarom is er wat meer ruimte voor groen. Bij de Sluisloot ten zuiden van het station wordt het groen onderbroken en is er zicht dieper het naastliggende gebied in. Balustrades markeren deze passage.

Profiel Provincialeweg ten zuiden van het station: spoor en fietspad zijn gescheiden door een hoge haag en een paar bomen. Tussen fietspad en weg staat een lage haag. De middenstrook is breed en met gras begroeid. In de groenstrook tussen de Provincialeweg en de Pellekaanstraat staan hagen of opgaande beplanting en op een aantal plekken zijn bomen aanwezig in de strook. (bron: cyclomedia)

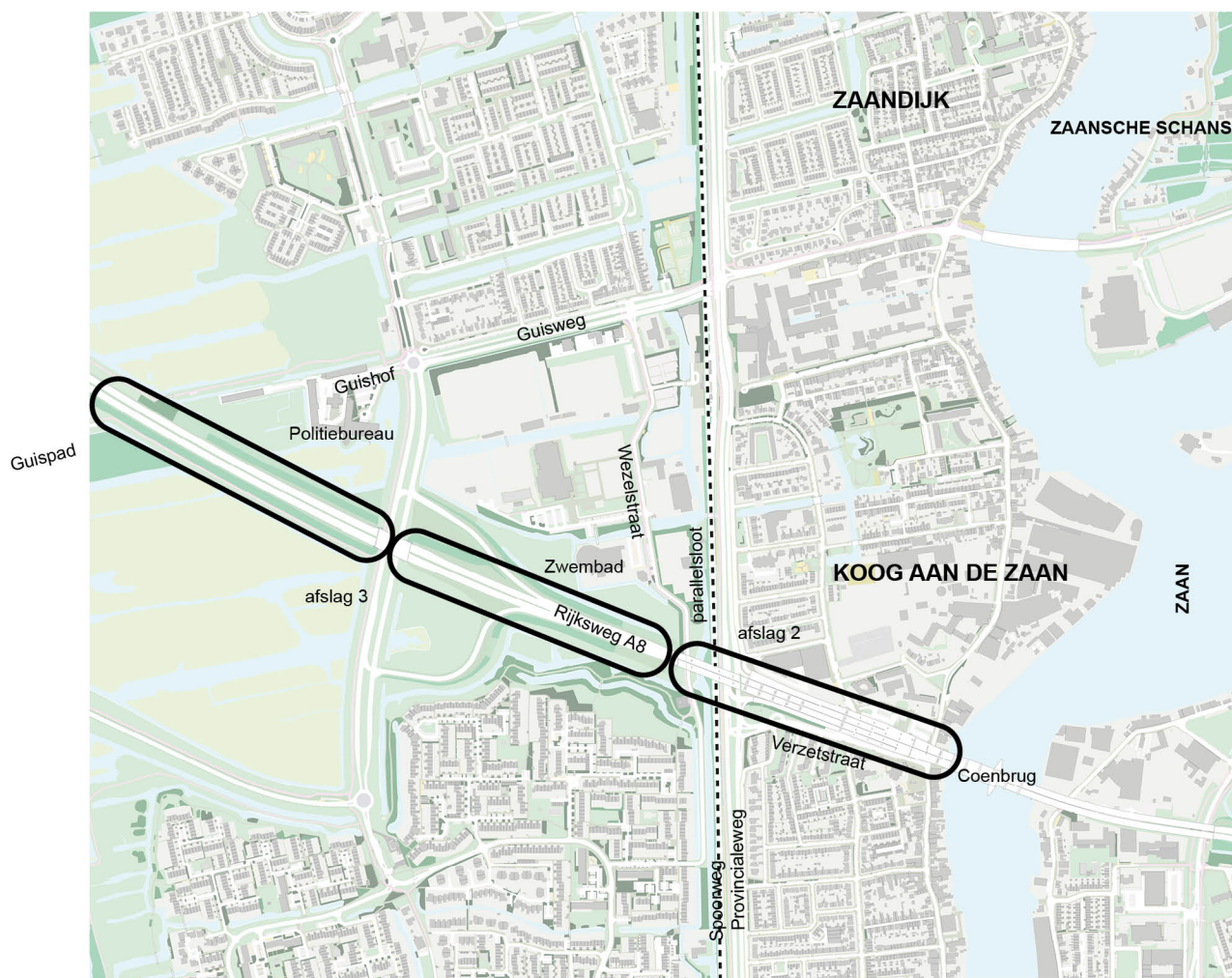
Bij de overkruising van de A8 is meer open ruimte rond de weg en ontbreekt opgaande beplanting in het profiel. De groensingel rond de sportvelden bepaald het zicht naar het westen. Aan de oostzijde van de weg staat Bebouwing met hier en daar een boom. Ten zuiden van het viaduct is het beeld ruimer en groener door hagen en bomen die de woonwijken afschermen van de weg en het spoor. De middenstroken zijn breed en begroeid met gras. De sterk verkeerskundige uitstraling van deze plek wordt door de ruimte en het aanwezige groen enigszins verzacht.

De noordelijke afslag van de snelweg (afslag 2) is open en er zijn een aantal bedrijven dicht tegen aan gebouwd. De zuidelijke afslag is dicht beplant en er staan losse bomen in de aanliggende grasvakken. Verder naar het westen, richting de Zaan is de omgeving van de afslag en snelweg stenig.

RIJKSWEG A8

Profiel Provincialeweg bij de overkruising van de A8: open met weinig opgaand groen en bedrijven langs Afslag 2 (bron: cyclomedia)

Ruimtelijke onderverdeling Rijksweg A8 in trace's met specifieke kenmerken en uitstraling

De A8 passeert op kolommen de Zaan, Koog aan de Zaan & Zaandijk, de Provincialeweg, het spoor de sloot en de Wezelstraat. Dit geeft enige lucht en verbinding in het stedelijke gebied. De afslagen (Afslag 2) zijn strak tegen het lange viaduct aangelegd en vormen een visuele barrière tussen 'Koog' en Zaandijk. Snelweg en afslagen hebben een gedateerd geluidscherm. Op de Coenbrug is deze transparant, door Koog aan de Zaan is het scherm dicht. De blauwe belijning daarvan zorgt voor een sterke aanwezigheid van de A8 door dit gebied heen. Snelwegviaduct en woonomgeving hebben een moeisame verhouding tot elkaar, ondanks het skatepark en de supermarkt die eronder zijn gerealiseerd. Deze hebben eerder voor verdichting dan verbinding in het gebied gezorgd.

De A8 doorsnijdt vanaf het spoor de Westzanerpolder op een hoog grondlichaam. Hier wordt de weg begeleid

Aanzicht zuidzijde snelweg vanuit Koog aan de Zaan bij de Kogerkerk: snelweg op kolommen en transparant scherm. (bron: cyclomedia)

Aanzicht noordzijde snelweg vanuit Koog aan de Zaan bij afslag 2: snelweg op kolommen en dicht scherm. (bron: cyclomedia)

Profiel rijksweg A8 op viaduct; transparante schermen, asfalt wegen en barrier tussen de rijbanen. (bron: cyclomedia)

door bomen en bosschages en een scherm aan de zuidzijde. Het zich naar de omgeving opent zich bij afslag 3 en wordt steeds weidser. Vanaf op het punt waar het tracé van het Guispad wordt gekruist is ruim zicht op de Westzanerpolder.

De A8 vormt geen scherpe doorsnijding van het plangebied. Het is rommelig langs de randen. Rondom afslag 2

Profiel rijksweg A8 op bij afslag 3; dicht scherm aan zuidzijde, vrij open zicht aan noordzijde. groene bermen en tussenstrook met geleiderails. (bron: cyclomedia)

zijn der restzones vrij willekeurig opgevuld. Afslag 3 en de aanhechtingen drukken de verkavelingsstructuur van het veenpolderlandschap weg en laten deze vervagen.

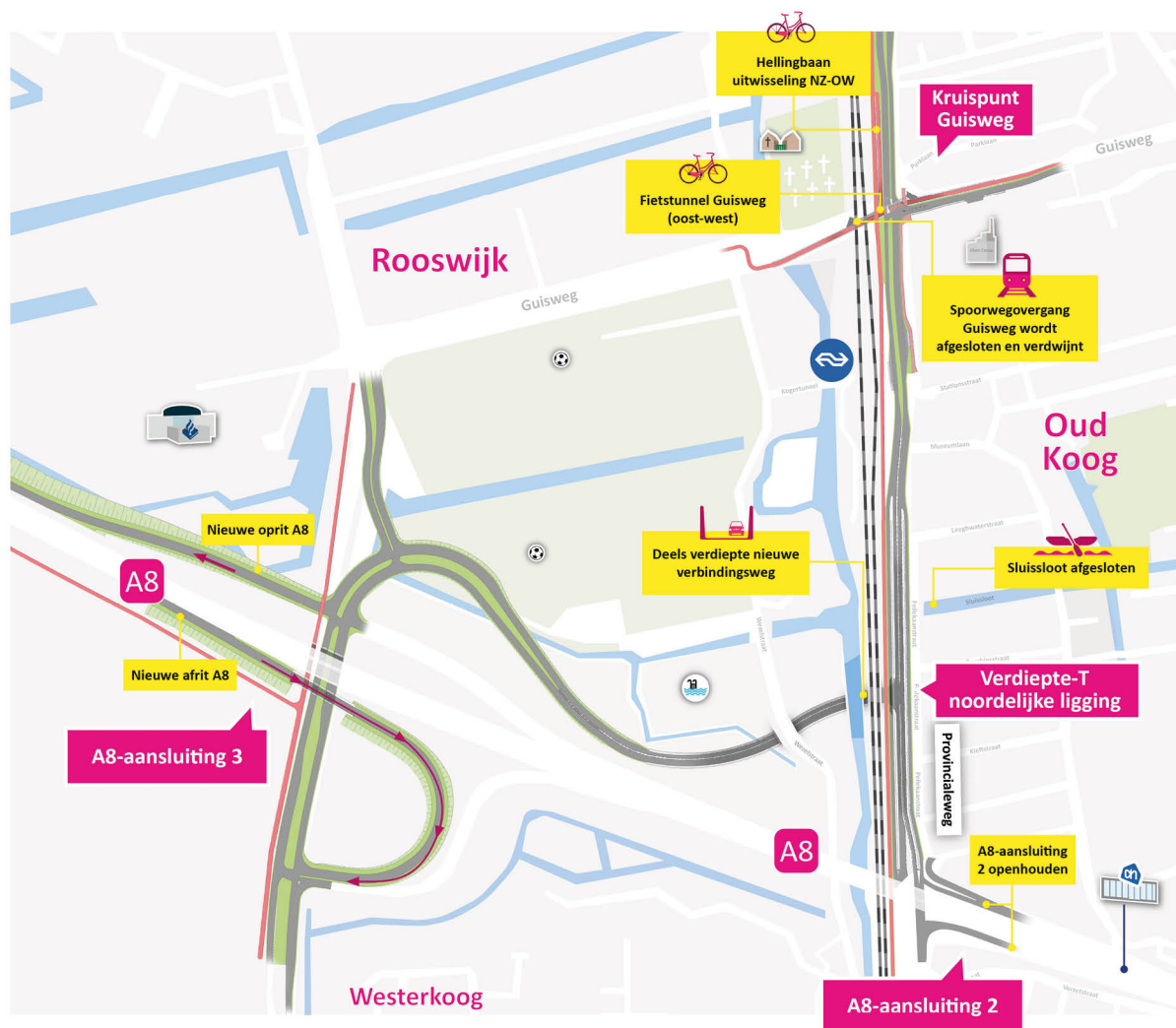
3 OPGAVE

Het aanpassen verkeersstructuur vormt een nieuwe stap in het sleutelen aan de ontsluiting van het gebied. Het primaire doel is het verbeteren van de kruising van de Guisweg met de Provincialeweg en het spoor en de totale bereikbaarheid van het gebied. Deze zullen goed moeten worden ingepast.

HOOFDOPLOSSING MET TWEE OPTIES

Daarvoor is één hoofdoplossing met twee verschillende opties in beeld. De hoofdoplossing bestaat uit een nieuwe verbindingsweg tussen aansluiting 3 op de A8 en de Provincialeweg, het compleet maken van aansluiting 3 en een fietstunnel onder het spoor en onder de Provincialeweg bij de Guisweg.

De opties hangen samen met de ligging van de verbindingsweg in het gebied ten noorden van de A8. Daar is sprake van een noordelijke ligging en een zuidelijke ligging. Deze opties zijn er nog omdat er nog geen keuze is gemaakt over het al dan niet afsluiten van aansluiting 2 op de A8. Als aansluiting 2 open blijft ligt de verbindingsweg noordelijk, als aansluiting 2 dicht gaat is de zuidelijke ligging ook mogelijk.

Noordelijke optie voor de aanpassing van de nieuwe verkeersstructuur

De belangrijkste overeenkomsten tussen beide opties zijn:

- de overweg Guisweg wordt afgesloten
- er komt een fietstunnel onder het spoor en de Provincialeweg die beide kanten van de Guisweg met elkaar verbindt.
- er komt een nieuwe verbindingsweg vanaf een volledig gemaakte aansluiting 3; deze gaat onder het spoor door en sluit aan op een verdiept deel van de Provincialeweg;

In beide opties gaat de nieuwe verbindingsweg over het complex van TV Westzijderveld heen. Hiervoor wordt in de nabijheid een nieuwe locatie gezocht.

Zuidelijke optie voor de aanpassing van de nieuwe verkeersstructuur

De belangrijkste verschillen tussen beide opties zijn:

- in de noordelijke ligging kan aansluiting 2 open blijven; in de zuidelijke ligging kan dat niet;
- in de noordelijke ligging wordt de Sluissloot als vaarverbinding onderbroken, ter hoogte van de huidige brug ligt de Provincialeweg daarvoor (deels) te diep;
- in de noordelijke ligging wordt ook het tenniscomplex van KZTV doorsneden;
- in de zuidelijke ligging komt er een nieuwe fietsverbinding tussen de Pellekaanstraat en de Verzetstraat aan de oostzijde van de Provincialeweg.

OPGAVE VOOR DE INPASSING

GUISWEG

Door de verkeerskundige ingreep vervalt de Guisweg als toegang naar Zaandijk en de Zaanse schans. Het wordt rustiger en er ontstaat ruimte voor een kwalitatieve herinrichting. De spoorwegovergang komt te vervallen en de verbinding met het ander deel van de Guisweg over maaiveld verdwijnt. De Guisweg wordt na de knip door de A8 hier nu ook geknipt.

Een fietstunnel houdt de verbinding in stand. Deze onderkruist de 2 spoorbanen, het fietspad, de Provincialeweg en het fiets- voetpad aan de oostzijde daarvan. De tunnel snijdt er schuin onder door omdat aan de westzijde bij de begraafplaats geen ruimte is om een tunnelbak aan te brengen. Daar zou het onder meer de bereikbaarheid van de begraafplaats verstoren. In de tunnel is aan de noorzijde ook een voetpad aanwezig, bij de tunnelingang met een trap verbonden aan de omgeving.

De fietstunnel krijgt aan de noordzijde een verbinding met het fietspad langs de Provincialeweg. Tussen het fietspad op maaiveld en de Provinciale weg wordt parallel een open tunnelbak gemaakt.

Visualisatie van de nieuwe situatie kruising Guisweg-Provincialeweg, gezien vanaf de hoek Parklaan: fietstunnel met trap voor voetgangers. Vanaf het fietspad langs de Provincialeweg loopt vanaf de noordzijde een helling naar de tunnel waardoor fietsend een uitwisseling tussen noord-zuid en oost-west naar de Guisweg mogelijk is.

fietstunnel Guisweg onder spoorweg en Provinciale weg

PROVINCIALEWEG

De Provincialeweg heeft minder ruimte nodig in het profiel rond het station. Het stenige profiel kan groener worden gemaakt. Bushaltes, fietsenstallingen en andere elementen kunnen beter worden geordend evenals de route langs de Stationsstraat en de aansluiting van de Stationsstraat op het station Zaandijk-Zaansche Schans

Ten zuiden van het station zal de ingreep ruimte vragen om de verdiepte aansluiting in de tunnenbal in te passen. Het groene beeld met bomen, hagen en gras in de middenstrook, komt hier onder druk te staan. Het groot aantal elementen zoals bruggen, hekwerken en bebording zal in basis leiden tot een verkeerskundige omgeving waarbij de ruimtelijke kwaliteit van de plek, voornamelijk voor de bewoners aan de Pellekaanstraat verder afneemt.

Als de aansluiting van de A8 op de provinciale weg bij afslag 2 verdwijnt zal er een complex knooppunt met vele afslagen ontstaan. Deze plek zal een meer verkeerskundige uitstraling krijgen. Door het verdwijnen van de afslagen wordt het lange viaduct van de A8 beter zichtbaar en ontstaat er ruimte in het omliggende stedelijke gebied.

Provincialeweg optie zuid

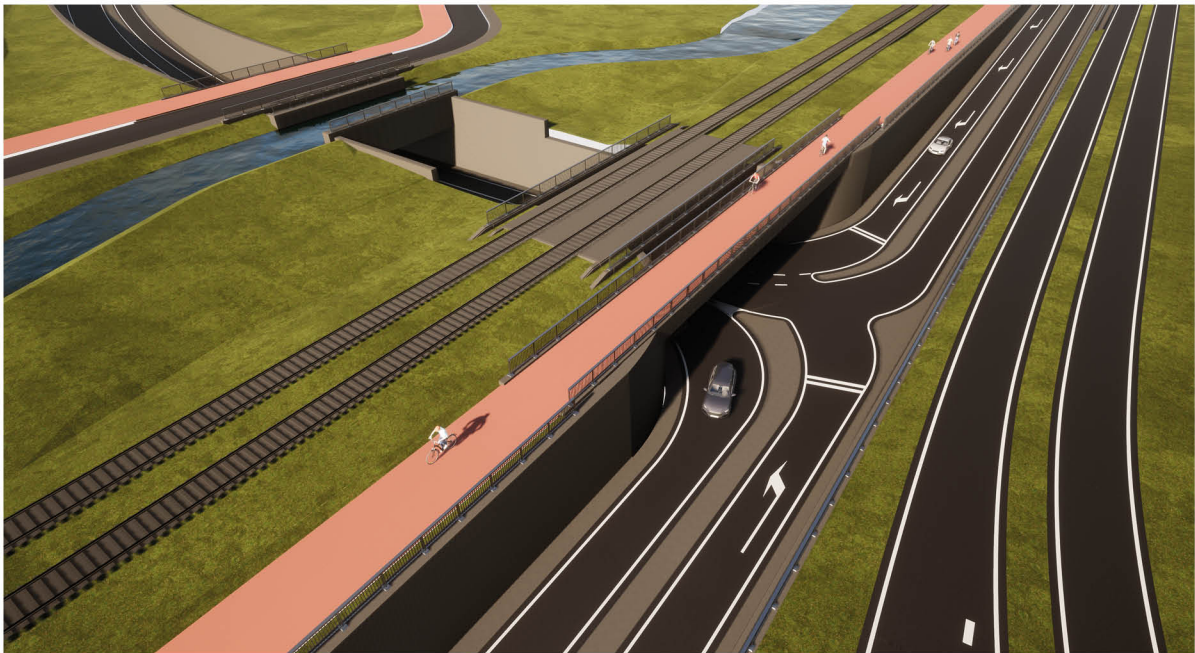
Provincialeweg optie noord

RIJKSWEG A8

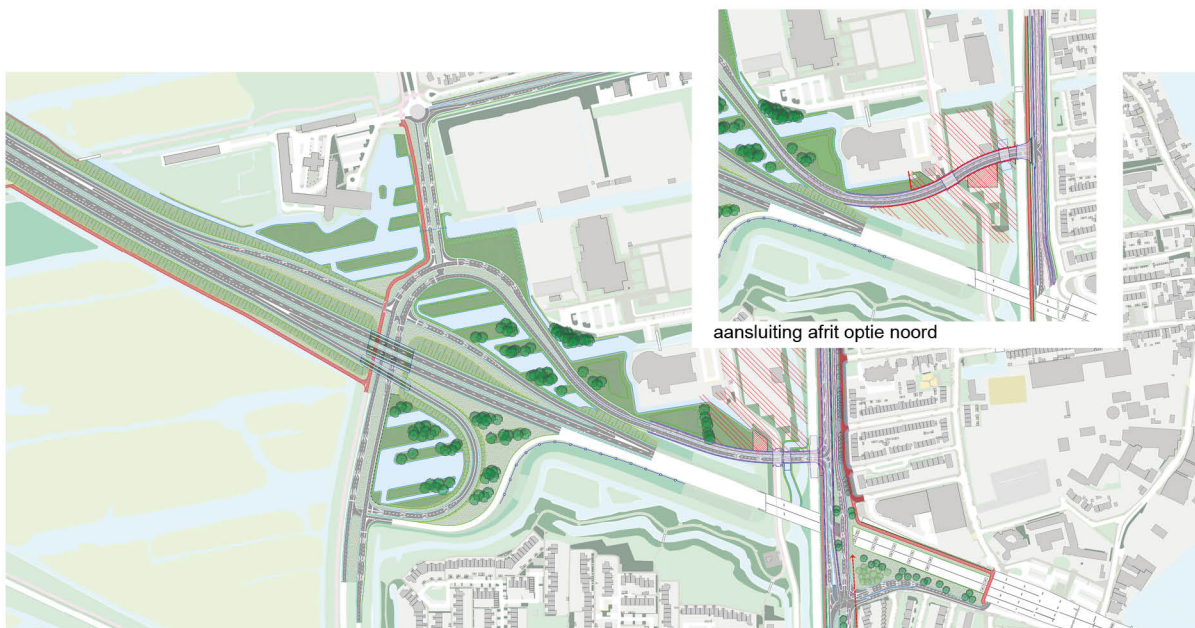
De toevoeging van afslagen zorgen aan de westzijde van afslag 3 voor een verdikking van het grondlichaam en een extra viaduct aan de zuidzijde.

De aansluiting van de afrit naar de 'Guisweg' die onder de A8 langs loopt wordt binnen het grondlichaam van de bestaande oprit naar de A8 gemaakt. De ruimtelijke verandering is vrij beperkt.

De aansluiting aan de noordzijde is ingrijpend. De afrit en nieuwe oprit komen vrij dicht langs het grondlichaam te liggen. De nieuwe verbinding naar de Provincialeweg beschrijft een lange boog naar het westen. Daarin is een slingerende verbinding naar het noorden gelegd om Rooswijk en de sportvelden te ontsluiten. De weg daalt een tunnelbak is en onderkruist een sloot, het spoor en het fietspad. Daar sluit het met een T-splitting aan op de verdiepte aansluiting in tunnelbak van de provinciale weg. Het is een knooppunt van steile hoge wanden en viaducten.

Visualisatie van de verdiepte aansluiting verbindingsweg vanaf de A8 op de Provincialeweg (zuidelijke ligging). De twee linkerrijbanen liggen verdiept, de rechter rijbanen liggen op maaiveld. Over de verdiepte verbindingsweg heen liggen (van links naar rechts) de Wezelstraat, parallel-sloot, spoorweg en fietspad.

aansluiting afrit optie noord

A8 aansluiting afrit 3 optie zuid

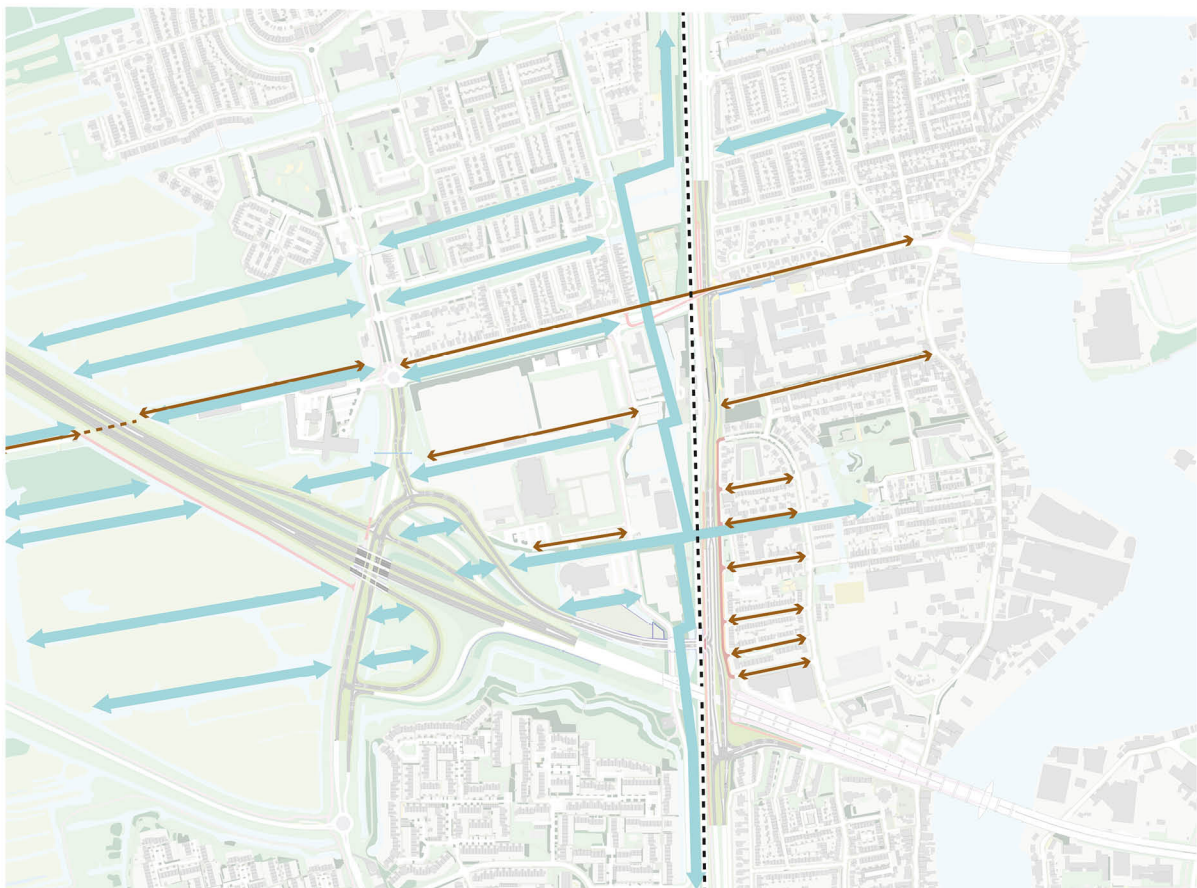
4 UITGANGSPUNTEN INPASSING

De ingrepen die worden gedaan om de afwikkeling van het verkeer in Zaanwijk en Koog aan de Zaan te verbeteren moeten goed ingepast worden en de ruimtelijke kwaliteit moet gewaarborgd worden. Belangrijke voorwaarde is dat de rommelige samenstelling dat zich de loop van de tijd in het gebied heeft ontwikkeld niet toeneemt maar teruggedrongen wordt. De inpassing moet ruimtelijk zo logisch mogelijk zijn.

BEHOUDEN EN VERSTERKEN STRUCTUUR SLAGENLANDSCHAP

Rommelige gebieden en horen een beetje bij de charme van Zaanstad; het in elkaar schuiven van functies, die als het ware ophopen rond de hoge industriecomplexen. Historische molens staan daar bijna als vanzelfsprekend naast. De charme gedijt wel bij een herkenbare structuur, zoals de Zaan. Die houdt de fragmenten bij elkaar en maakt ze leesbaar en inzichtelijk. In het plangebied is het de structuur van het slagenlandschap van de naastliggende Westzanerpolder welke in het gebied nog doorschemert, dat houvast kan bieden aan de toekomstige ontwikkelingen.

Het uitgangspunt is daarom zoveel mogelijk te ordenen op basis van de structuur en richting van de oorspronkelijke verkaveling, sloten blijven behouden of worden versterkt of doorgetrokken, en wegen zoals de Guisweg en de Stationsstraat zijn herkenbaar als doorgaande lijnen.

Ordenen op basis van structuur van het slagenlandschap

HERKENBARE IDENTITEIT VAN DE TE ONDERSCHIEDEN WEGEN

De wijziging in de verkeersstructuur raakt aan drie wegen die in oorsprong, richting en uitstraling sterk van elkaar verschillen; het voormalige Guispad, nu de Guisweg, de Provincialeweg, gebundeld met het spoor, en de rijks-weg A8 met de afslagen.

Als uitgangspunt geldt dat de verschillende wegen binnen de eigen identiteit en kenmerken worden aangepast en uitgewerkt:

De Guisweg is de historische verbinding vanuit de veenpolder tot aan de Zaan binnen de structuur van het slagenlandschap.

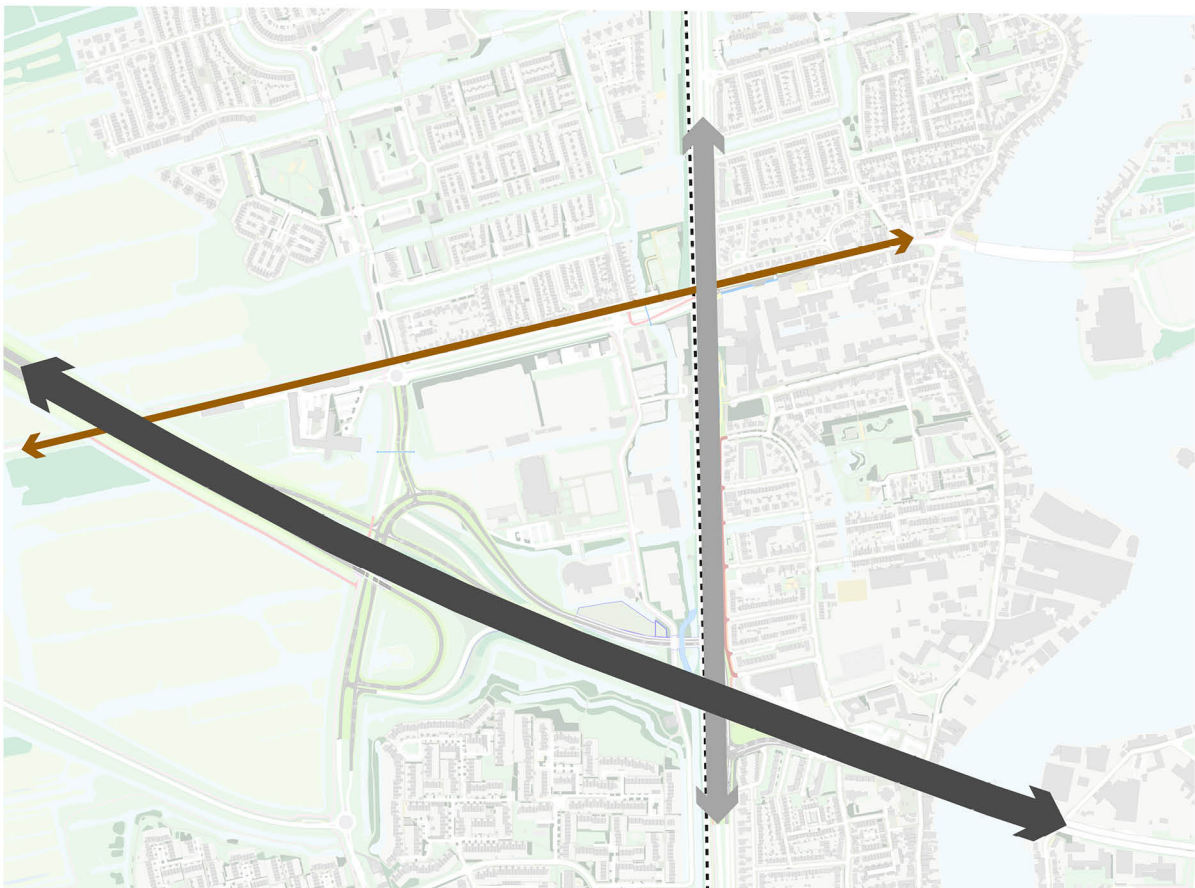
- De uitwerking richt zich op het herkenbaar maken van de oude verbinding zowel aan de oost- als de westzijde van het spoor.

De Provincialeweg is een verkeerskundige stroomweg, dwars op de structuur van het slagenlandschap en dicht op bewoond gebied.

- De uitwerking richt zich op een rustige overzichtelijke uitstraling. De weg voegt zich naar de omgeving; kruisende elementen en wisselend aanliggende woonwijken en werkgebieden langs de weg bepalen het beeld. De inrichting is eenvoudig en zo groen als mogelijk om de ruimtelijke kwaliteit van de directe leefomgeving te borgen.

De A8 is een autonome, hoog in het de omgeving liggende, brede doorsnijdende structuur.

- De uitwerking richt zich op een meer heldere onderscheidt tussen de snelweg met afslagen en de omgeving en een lichtere aanwezigheid op maaiveld. De raakpunten tussen het landschap en de grondlichamen moeten scherp zijn. De structuur van de Westzanerpolder loop zo ver mogelijk door en wederzijdse verbindingen worden benadrukt en onderdoorgangen zijn zo open als mogelijk.

Uitwerken onderscheidende wegen op basis van eigen identiteit en kenmerken

UITWERKING PRINCIPES INPASSING EN BEELDKWALITEIT

De principes voor inpassing en beeldkwaliteit worden op basis van het 'behouden en versterken van het slagen-lanschap' en een 'herkenbare identiteit van de onderscheiden wegen' verder uitgewerkt in deelgebieden. Dit zijn de Guisweg, de Provincialeweg en de A8. De open tunnelbak waarin met een -T- aansluiting Afslag 3 van de A8 samenkomt met de Provincialeweg is bijzonder element in het geheel en vraagt om een specifieke uitwerking waarin de identiteiten van beide wegen worden gebruikt voor een goede inpassing en uitstraling.

De principes zijn gericht op de ingrepen die gedaan worden voor de aanpassing van de infrastructuur en spelen in op de omgeving en geven aanwijzingen hoe daarop aan te sluiten. Vanwege de complexiteit en ook omdat het infrastructuur is; langgerekt en verbindend, zijn er zeer veel raakvlakken en is geen goede inpassing en beeldkwaliteit niet alleen binnen de begrenzingen van het project te realiseren. De uitwerking van de principes naar een ontwerp kan dan ook niet zonder afstemming op (projecten in) de direct aanliggende omgeving en niet zonder een overkoepelend beeld ('Oud Koog') en proces (supervisieteam Maak-midden) van de stedenbouwkundige ontwikkeling.

- Deelgebied Guisweg gaat in op de fietstunnel en de aansluiting op de omgeving daarvan.
- Deelgebied Provincialeweg richt zich op de zone tussen het spoor en de woongebieden van Zaandijk en Koog aan de Zaan.
- Deelgebied A8 gaat in op de inpassing van Afslag 3 in de omgeving en de aansluiting op de omgeving van Afslag 2.
- Deelgebied 'open tunnelbak' behandelt de gewenste uitstraling en inpassing van de verdiepte aansluiting van Afslag op de Provincialeweg.

Deelgebieden uitwerking inpassing en beeldkwaliteit

PRINCIPES INPASSING GUISWEG

De fietstunnel onder het spoor en de Provincialeweg verbindt beide zijden van de Guisweg. Het is een historische doorgaande verbinding die herkenbaar moet blijven. De schuine ligging van de tunnel vraagt om middelen dit toch helder te maken. Onder meer door het creëren van samenhang en een herkenbare inrichting aan beide zijden van het spoor en de Provincialeweg en een lichte, open en ruime tunnel.

De uitstraling van de tunnel wordt sterk verbonden met de elementen en materialen van de oorspronkelijke Guisweg. Materiaalgebruik en de vormgeving van elementen en details worden zeer eenduidig toegepast om de samenhang met, en continuïteit van de Guisweg te benadrukken. De passerende spoorbanen, het fietspad en de Provincialeweg worden vrij over de tunnelbak gelegd met tussenruimtes voor meer licht, lucht, doorzicht en sociale veiligheid.

De volgende principes gelden voor de fietstunnel en de omgeving:

TUNNEL EN OPEN TUNNELBAK

- De fietstunnel is zo open als mogelijk. De spoorbanen, het fietspad en de Provincialeweg liggen zo smal als mogelijk, strak met scherpe snedes over de tunnelbak heen. (De wens is om de fietstunnel nog ruimer te maken met royale open hoeken en de keerwanden aan de westzijde als mogelijk in groene taluds uit te voeren met als doel de tunnel maximaal van lucht en licht te voorzien voor een aangename en sterk verbindende onderlangspassage, de (financiële) mogelijkheden hiervoor worden in de volgende fase van het ontwerpproces nader onderzocht).
- De trappartijen voor voetgangers liggen zo dicht als mogelijk tegen het spoor en de Provincialeweg aan zodat er veel licht naar binnen valt.
- De aansluitingen van de trappen en de fietstunnel vanaf de Provincialeweg worden gebogen of rond uitgevoerd. Naast een meer aangename uitstraling, zorgt dit voor meer overzicht en lichtinval. Ook de knik in de tunnel is vloeiend uitgevoerd.
- De bekleding van de tunnelwanden, de afwerking van de boven randen daarvan, en de aansluiting van trappartijen, wordt uitgevoerd in baksteen. Dit is in detaillering en kleurtoepassing geïnspireerd op de afscheidingen van de begraafplaats en huizen aan de oost- en westzijde van het spoor en de Provincialeweg.
- De toepassing van balustrades en hekwerken op de tunnelwanden en de passages (spoor, fietspad, Provincialeweg) is geïnspireerd op de afscheidingen van de begraafplaats en huizen aan de oost- en westzijde van het spoor en de Provincialeweg.

gebakken klinkers bij de begraafplaats
(bron: cyclomedia)

materialisering Doctor Jan Mulderstraat
(bron: cyclomedia)

- Inrichtingselementen, bebording, verlichting, etc, worden zoveel mogelijk geïntegreerd in de vormgeving en detaillering van de fietstunnel om een rustige en overzichtelijke ruimte te creëren.
- Het verhardingsmateriaal van het voetpad en het fietspad is in en aan beide zijden van fietstunnel gelijk. Verharding sluit in kleur en materiaal aan op het bruinrode asfalt van de Doctor Jan Mulderstraat en de gebakken klinkers toegepast bij de begraafplaats. Ook in verdere detaillering van de verharding wordt verwantschap gevonden, zoals het toepassen van betonbanden.
- De passages van de spoorbanen, het fietspad en de Provincialeweg worden op gelijke wijze uitgevoerd en gedetailleerd.
- De aansluiting en detaillering van de tunnelbak vanuit de Provincialeweg wordt uitgewerkt volgens de principes voor materiaalgebruik en uitstraling van de Provincialeweg:
 - De wanden van de tunnelbak worden zeer strak afgewerkt, als een scherpe snede tussen het doorlopend fietspad en de Provincialeweg.
 - Hekwerken en balustrades hebben verticale spijlen en zijn verfijnd en eenvoudig vormgegeven en overal op gelijke wijze langs de Provincialeweg toegepast. Het kleurgebruik is antraciet tot zwart. De toepassing van hout is ook toegestaan, mits het de materiaaleigen kleur heeft. De combinatie van deze elementen met hagen of opgaand groen wordt aangemoedigd.
 - Bij de aansluiting op de -T- splitsing is de fietstunnel van de Guisweg in uitstraling dominant. De aansluiting is helder en zorgvuldig vormgegeven.

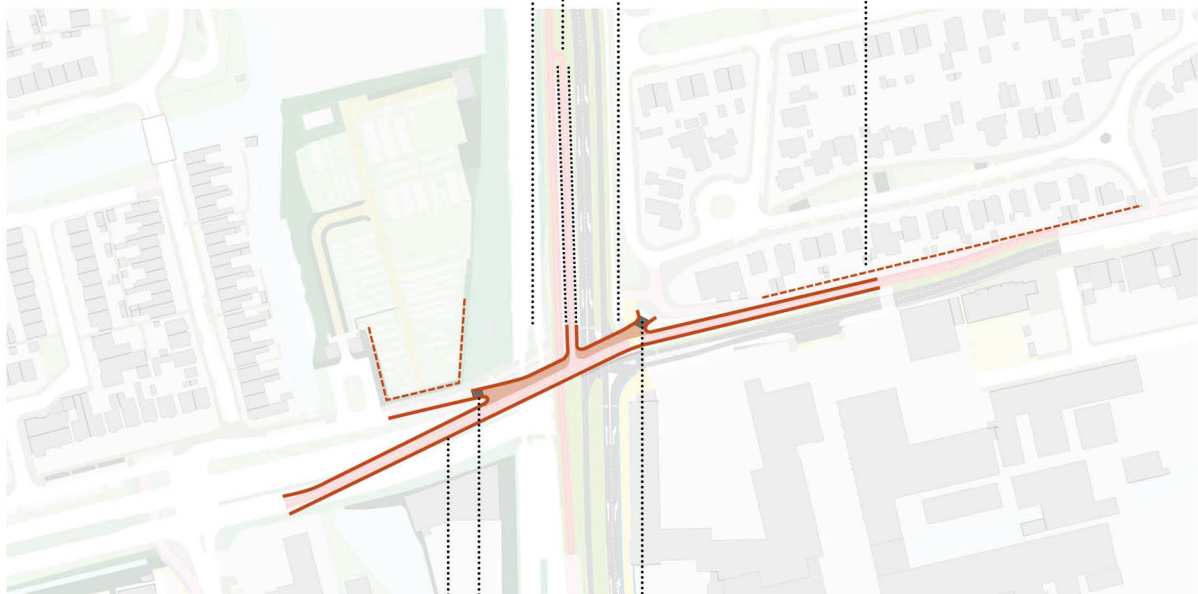
gebogen verloop wanden en hoeken

- tunnelbak fietspad Provincialeweg uitwerken volgens de principes Provincialeweg
- bij de aansluiting in de tunnel is de verbinding Guisweg in uitstraling dominant

smalle passages spoorbanen, fietspad en Provinciale weg, met eenduidige uitvoering,

gebogen uitvoering hoeken

bestaande afscheiding in baksteen

trappartijen integreren met tunnelingang

wanden en randen tunnel in baksteen

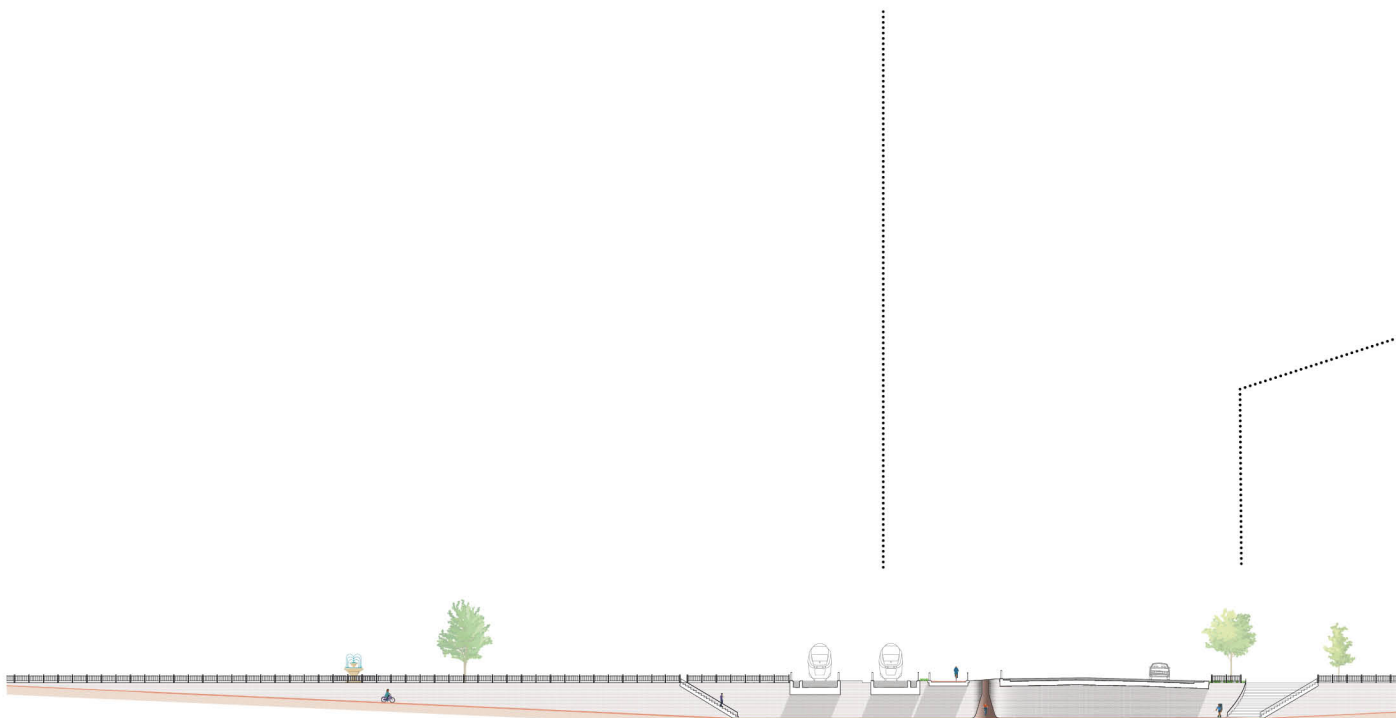
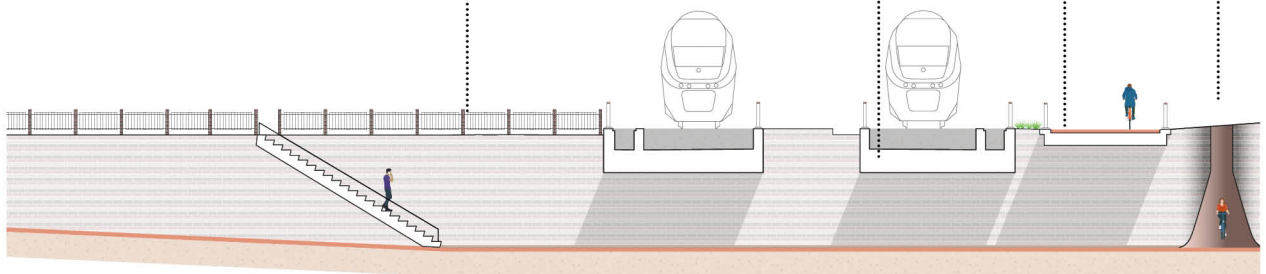

-balustrades en hekwerken geïnspireerd op de afschelingen van de begraafplaats en de tuinen van het villawijkje 'Parklaan' (bron: cyclomedia)

- tunnelbak fietspad vanuit de Provincialeweg uitwerken volgens de principes voor materiaal gebruik en uitrusting van de Provincialeweg
- bij de aansluiting in de tunnel is de verbinding Guisweg in uitstraling dominant

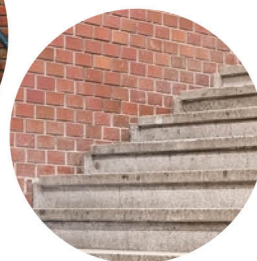
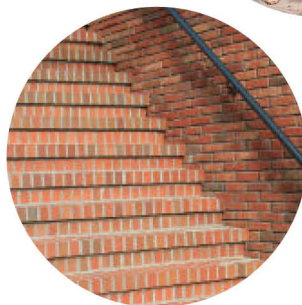
-smalle passages spoorbanen, fietspad en Provincialeweg; strak, met scherpe snedes over de tunnelbak, en eenduidig uitgevoerd

zijde begraafplaats <

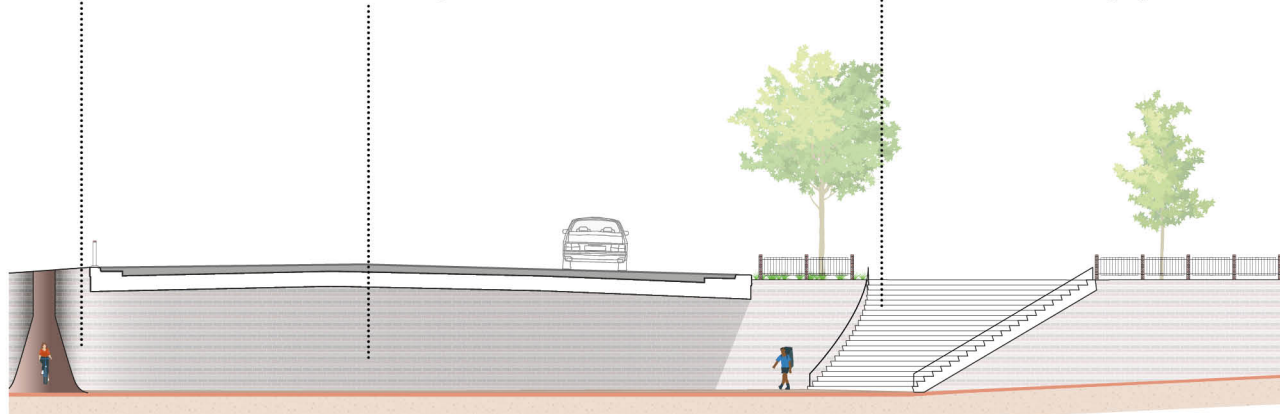
principe lengteprofiel fietstunnel Guisweg

gebogen uitvoering hoeken

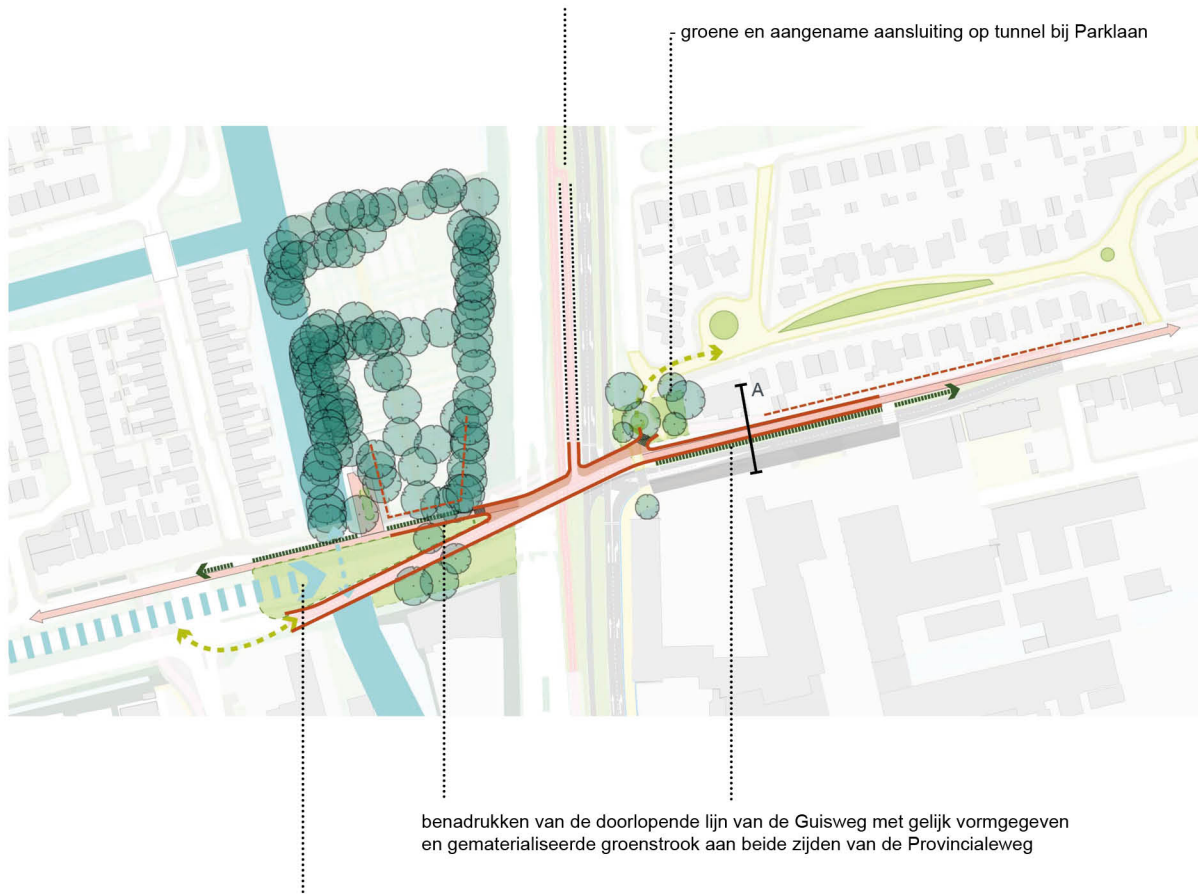

bekleding tunnelwanden in baksteen

-trappartijen ruimtelijk en in detaillering integreren met tunnelbak en tunneluitgang

tunnelbak fietspad Provincialeweg uitwerken volgens de principes Provincialeweg, bij de aansluiting in de tunnel is de verbinding Guisweg in uitstraling dominant

- groene en aangename aansluiting op tunnel bij de begraafplaats
- afstemmen inrichting en uistraling aansluiting fietstunnel op ontwerp afgewaardeerde Guisweg
- herkenbare aansluiting slotenpatroon

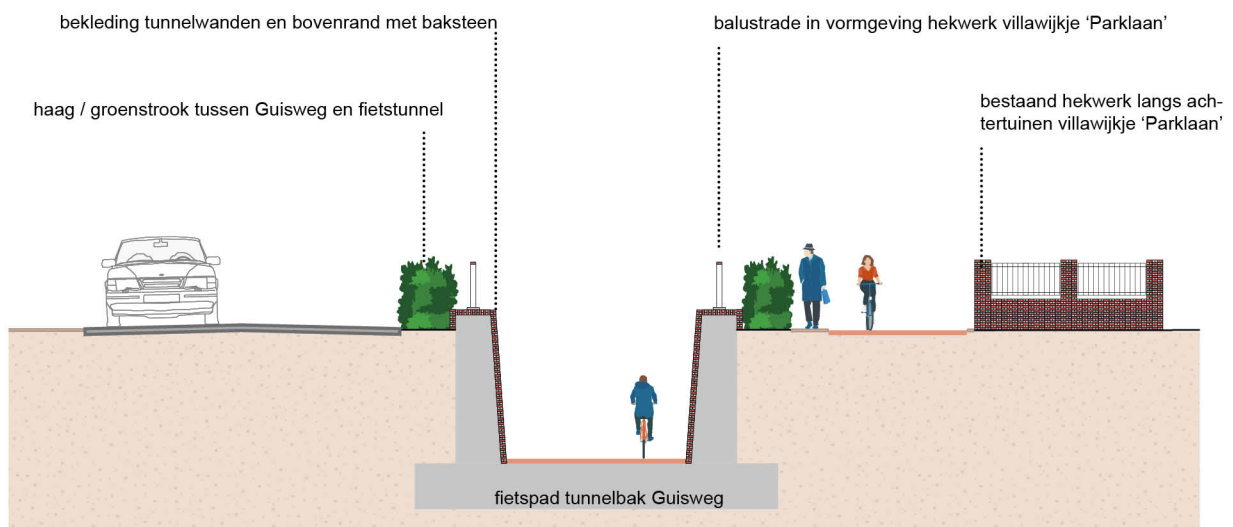
groene omgeving begraafplaats
(bron: cyclomedia)

AANSLUITING OP OMGEVING

- De Doctor Jan Mulderstraat ligt ongeveer op het oorspronkelijke tracé van de Guisweg en in het verlengde van het fietspad aan de overzijde. Deze straat en groenstrook wordt zoveel als mogelijk tot aan het spoor doorgetrokken. Over deze lijn is bovenlangs doorzicht. Ook in de tunnel wordt doorzicht over deze lijn nagestreefd.
- Het realiseren van een groenstrook tussen de Guisweg en de tunnelbak van het fietspad ten oosten van de Provincialeweg met gelijke kenmerken en materialen als de groenstrook aan de westzijde van de Provincialeweg.
- Het creëren van een aangename, groene met bomen beplante omgeving rond de voetgangersentree bij de Parklaan/kruising Guisweg en Provincialeweg aansluitend bij de omliggende ruimtelijke kenmerken en beplantingsmateriaal.
- Het creëren van een aangename, groene omgeving rond de voetgangersentree bij de Doctor Jan Mulderstraat (kruising Guisweg en Provincialeweg), aansluitend bij de omliggende ruimtelijke kenmerken, materialen en beplantingsmateriaal.
- De aansluiting van de tunnelbak, het fietspad en het voetpad wordt afgestemd op de transformatie van de afgewaardeerde Guisweg (zie 'Oud Koog, Toekomstperspectief voor vandaag en morgen, Palmbout Urban Landscapes, Januari 2021) en houdt daar mogelijk rekening met een watergang ten zuiden van de Doctor Jan Mulderstraat.

groene omgeving in villawijkje 'Parklaan'
(bron: cyclomedia)

Guisweg met daarnaast de Tunnelbak met haag ten oosten van de Provincialeweg (principeprofiel A)

PRINCIPES INPASSING PROVINCIALEWEG

De verdiepte ligging van de aansluiting op afslag 3 en ingewikkelde aansluitingen naar de tunnelbak resulteert er in dat de Provincialeweg een nog sterker verkeerskundige karakter krijgt. De weg volgt in grote lijnen wel het verloop van de Zaan maar is weinig verweven met de omgeving. Samen met het spoor vormt het een scheidslijn die zich door een beperkte ruimte heen wringt. De Provincialeweg ligt zeer dicht tegen woon- en werkgebieden van Zaandijk en Koog aan de Zaan aan. De ruimtelijke impact moet zo laag mogelijk worden gehouden.

De Provincialeweg moet daarom eenvoudig en rustig worden ingericht. Dit komt ook ten goede van het overzicht van de weggebruiker. Het zo veel mogelijk toepassen van groen in het profiel is het meest belangrijke middel om dit doel te bereiken. In de eerste plaats opgaand groen tussen de Provincialeweg en de bebouwing. Daarnaast wordt een eenvoudig en rustig wegbeeld gecreëerd door het beperken en weinig opvallend toepassen van verkeersinstallaties, bebording en inrichtingselementen.

De volgende principes zijn daarom van toepassing:

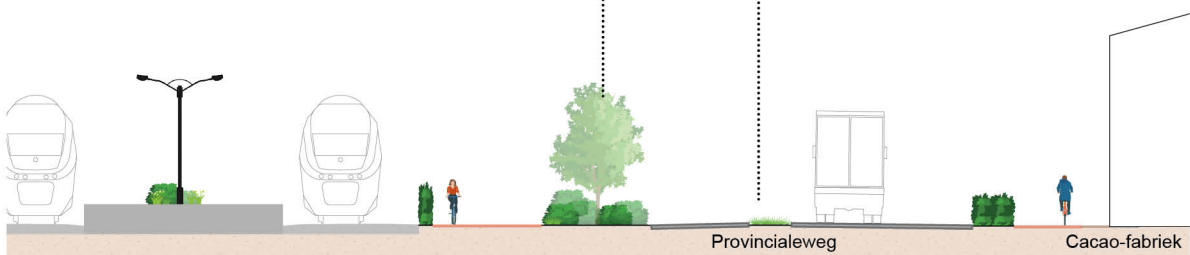
WEGPROFIEL EN INRICHTING

- De bermen en tussenbermen worden groen ingericht, minimaal gras, en in ieder geval hagen of opgaand groen tussen fietspad en spoorweg, en fietspad en Provincialeweg.
- De rijbanen worden zo gepositioneerd dat er een zo breed mogelijk groenstrook tussen de Provincialeweg en Pellekaanweg (en andere ventwegen of voetpaden aan de bebouwde zijde) wordt verkregen.
- De groenstrook tussen de Provincialeweg en de bebouwing wordt ingericht met bomen, opgaand groen en hagen. Het groen reageert op de karakteristiek, structuur en kenmerken van de aanliggende gebieden. Overal wordt gestreefd naar bomen. Waar de ruimte beperkt is kunnen struweel of bosschages worden toegepast en als daar geen ruimte voor is, hagen.
- De passage van de Guisweg wordt herkenbaar gemaakt (zie principes inpassing Guisweg).

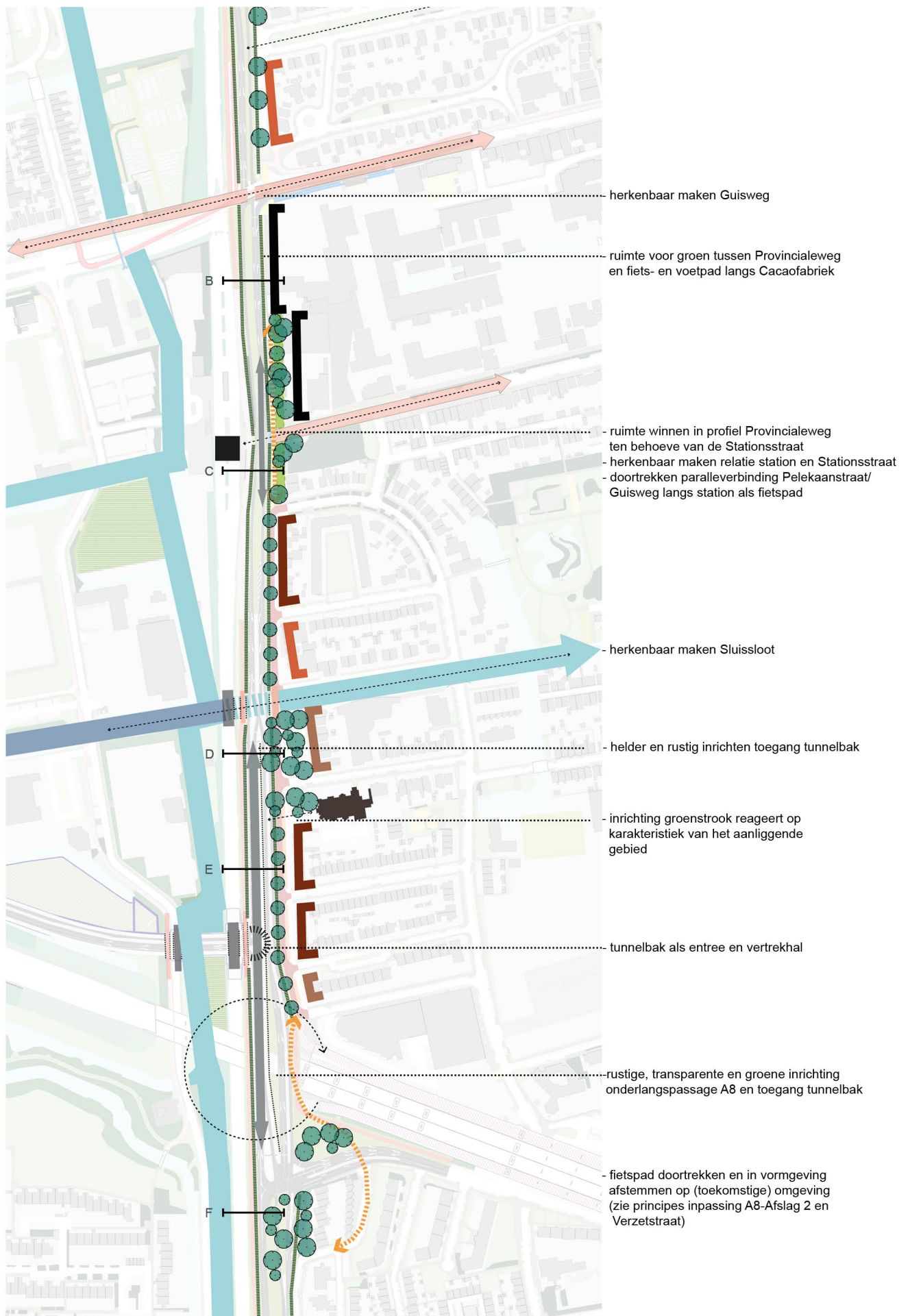

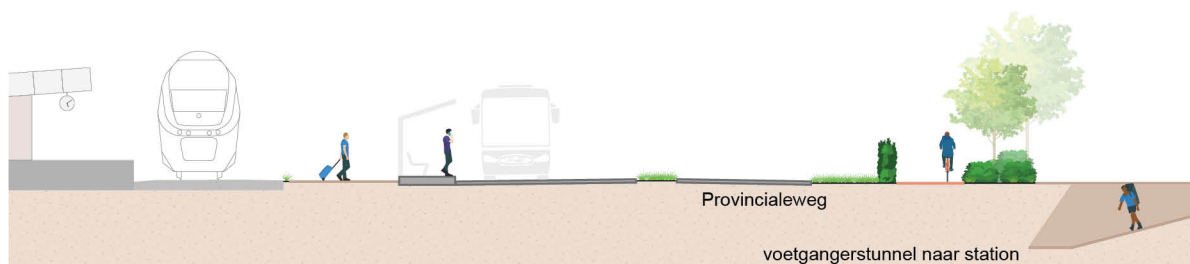
hagen en groen tussen fietspad en spoorweg, fietspad en Provincialeweg en Provincialeweg en aanliggende ventwegen

bloemrijke en kruidenrijke bermen en groenvakken

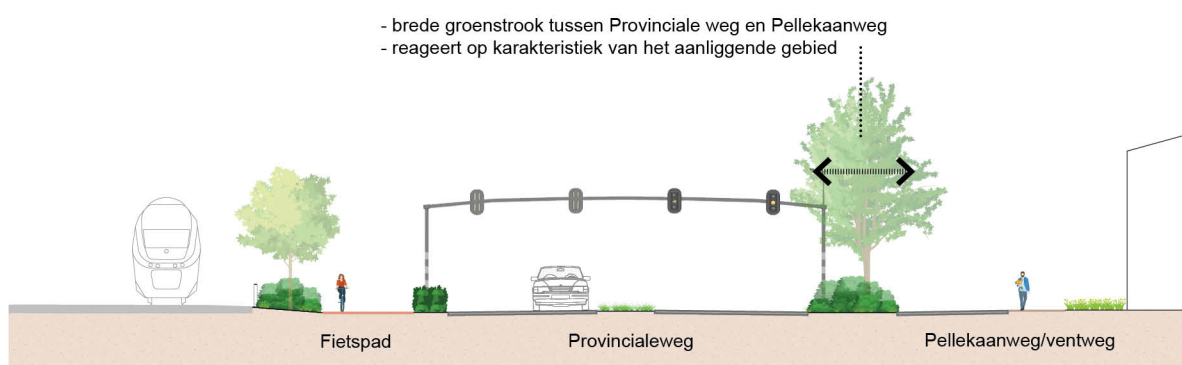

- Ten zuiden van de kruising met de Guisweg wordt ruimte gemaakt voor een fiets- en voetpad langs het terrein van de Cacao-fabriek (principeprofiel B).

- Ter hoogte van de Stationsstraat wordt zoveel als mogelijk ruimte in het profiel gewonnen voor een herinrichting van de aansluiting op de tunnel naar het station en het ordenen van de aanliggende elementen als fietsenstallingen. Daarvoor mag in de middenstrook hier plaatselijk groen ontbreken om deze smaller te maken (principeprofiel C).
- De passage van de Sluissloot moet herkenbaar worden gemaakt en open blijven om zicht te geven naar het achterliggende gebied.

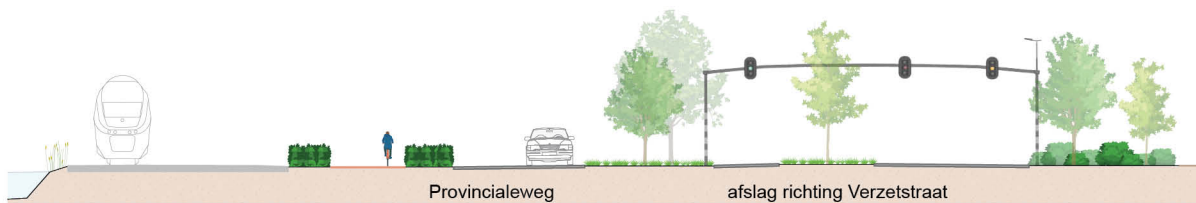
- Eenvoudig en rustig inrichten verweefvakken bij toegang naar tunnelbak. (principeprofiel D).

combineren van hagen met hekwerken en barriers

- Hekwerken, ballustrades en hekwerken op de randen an de tunnelbak bij de verdiepte ligging van de Provincialeweg krijgen een groene of natuurlijke uitstraling (principeprofiel E).

- Het knooppunt ter hoogte van Afslag 2 krijgt tussenvakken met bloemrijk grasland, losse bomen en een rustig en eenduidig ingerichte omgeving (principeprofiel F).
- Eenvoudig en rustig inrichten verweefvakken bij toegang naar tunnelbak. Waar het kan optimaliseren en vereenvoudigen van de infrastructuur.

MATERIAAL- EN KLEUR GEBRUIK

- Het aantal soorten (verhardings) materialen en elementen en ook het kleurenpalet wordt beperkt gehouden. Er wordt ingezet op eenheid en een samenhangend beeld. Daarbij wordt aansluiting gevonden met de huidige inrichting van de Provincialeweg aan de noord- en zuidzijde van het plangebied en met mogelijke toekomstige herinrichting van het hele tracé van de Provincialeweg.
- Hekwerken en balustrades hebben verticale spijlen en zijn verfijnd en eenvoudig vormgegeven en overal op gelijke wijze langs de Provincialeweg toegepast. Het kleurgebruik is antraciet tot zwart. De toepassing van hout is ook toegestaan, mits het de materiaaleigen kleur heeft. De combinatie van deze elementen met hagen of opgaand groen wordt aangemoedigd.
- Barriers zijn eenvoudig vormgegeven en donker van kleur (grijs tot zwart) en overal gelijk. De toepassing van hout is ook toegestaan, mits het de materiaaleigen kleur heeft. De combinatie van deze elementen met hagen of opgaand groen wordt aangemoedigd.
- Verticale inrichtingselementen als verlichtingsmasten en verkeersinstallaties zijn eenvoudig en strak vormgegeven. De kleurtoepassing loopt van donkergrijs naar antraciet tot zwart voor een rustig beeld.
- Stoplichten en verkeersborden bij de verweefvakken bij de aansluiting van de tunnel worden zoveel mogelijk geïntegreerd binnen één constructie.
- De hoeveelheid bebording wordt zoveel als mogelijk beperkt.
- Verlichting van de Provincialeweg wordt minimaal gehouden. Licht is gericht op de weg om dispersie naar het bebouwde gebied zo klein mogelijk te houden.

integreren van verkeerslichten op knooppunten

toepassing van donkere kleuren lichtmasten en verkeersregelininstallaties

eventueel natuurlijke uitstraling barriers

PRINCIPES INPASSING RIJKSWEG A8

De uitbreiding en aanpassing van afslag 3 met verdiepte aansluiting op de Provincialeweg, verdicht het knooppunt en verdikt de rijksweg A8. De weg is dominant in de omgeving aanwezig en ligt autonoom over de structuren van de stad en het landschap heen. Die structuren moeten herkenbaar blijven en versterkt worden. De snelweg met de afslagen wordt niet benadrukt, maar behandeld als een opzichzelfstaand element, zodat de weg lichter in de omgeving komt te liggen. Er wordt gestreeft naar een scherpe en heldere doorsnijding.

AANSLUITING OP DE OMGEVING

- Sloten, wegen en groen welke bij de landschappelijke structuur horen, worden helemaal doorgetrokken tot en door de snelweg en de afslagen. Daarbij moet een harde scherpe snede ontstaan.
- Wederzijdse verbindingen in de omgeving worden benadrukt of zo mogelijk hersteld.
- De afslagen en verbindingen voegen zich zoveel als mogelijk naar de ruimtelijke structuur van de omgeving (zelfde richting of dwars daar op).
- Restruimtes langs de snelweg en de afslagen zijn hoekig; ingepast binnen de structuur van het landschap en natuurlijk ingericht zoals omliggende kavels in de Westzanerpolder. Ter hoogte van de open tunnelbak kan er, mits de hoofstructuur helder blijft, bij de inpassing voor gekozen worden om de tunnelwand te volgen, zodat de restruimtes hier niet versnipperen.

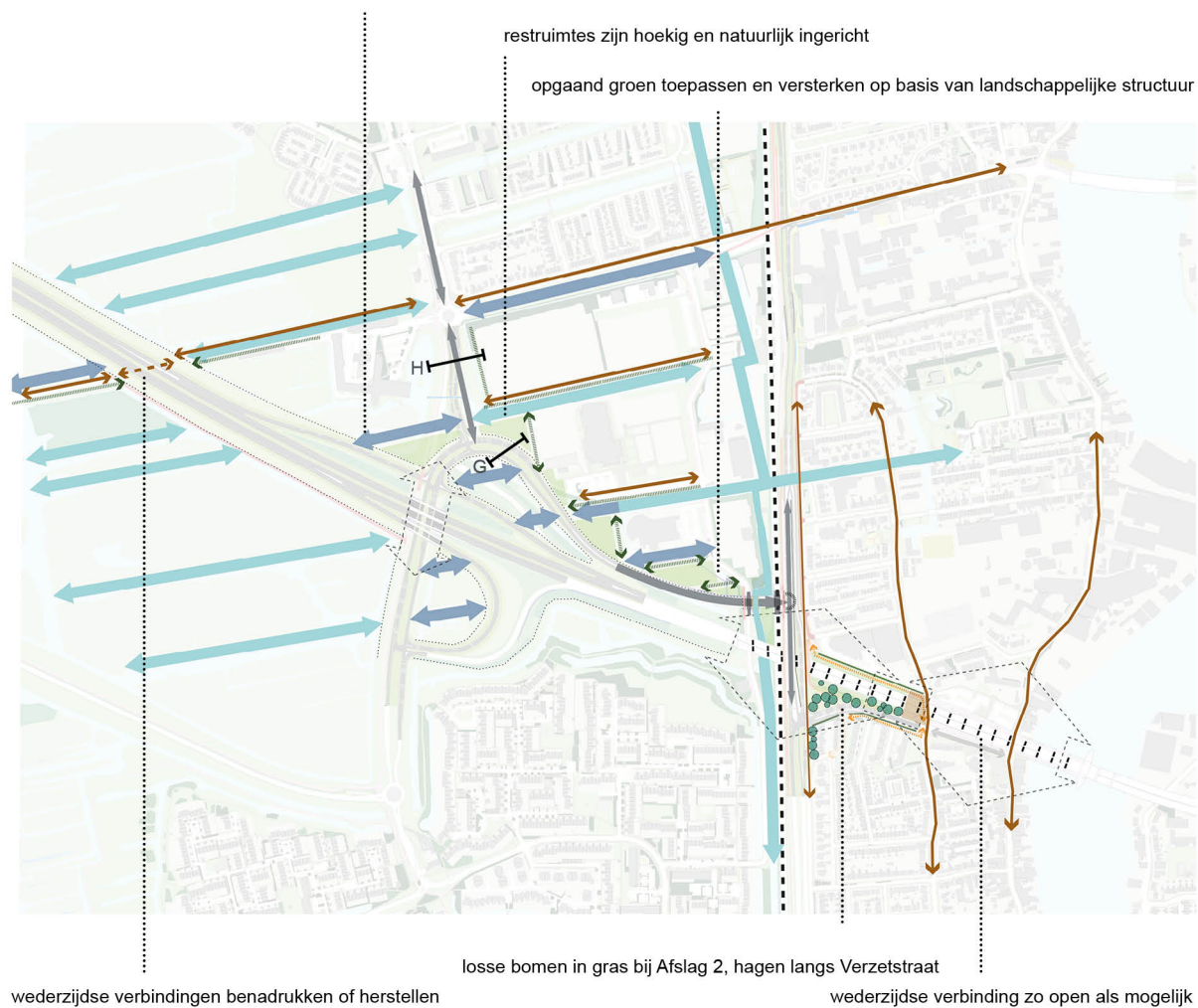

veenpolderlandschap tot aan snelweg doortrekken (bron: cyclomedia)

Landschappelijke structuur met scherpe snede op de berm van de snelweg (bron: cyclomedia)

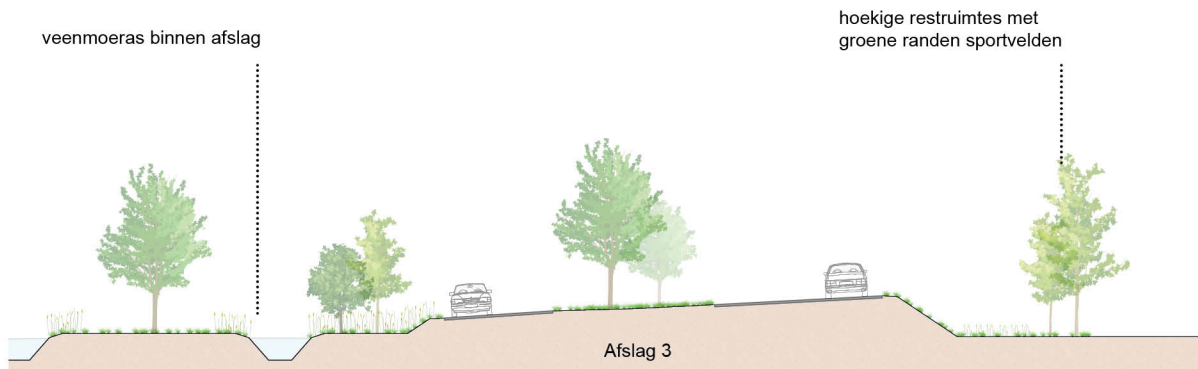

doortrekken landschappelijke en stedelijke structuren tot aan snelweg (scherpe snede)

WEGPROFIEL EN INRICHTING AFSLAG 3

- De bermen en taluds van de grondlichamen zijn compact, smal en groen, zodat het omliggende landschap de meeste ruimte krijgt. Waar bomen verdwijnen komt dit ten gunste van het zicht op het omliggende landschap, compensatie van groen vindt plaats op basis van de landschappelijke structuur (ook haaks op de verkaveling).
- Het aantal soorten (verhardings)materialen, elementen en ook het kleurenpalet wordt beperkt gehouden. Er wordt ingezet op eenheid en een samenhangend beeld.
- kleur- en materiaal gebruik inrichtingselementen sluit aan bij het huidige beeld: metaal/lichtgrijs.
- Als mogelijk wordt het geluidsscherm langs de A8 vervangen door een nieuw, meer natuurlijk scherm (hout of groen) of een transparant scherm.

Principeprofiel (G) Afslag 3 met landschap doorgetrokken tot aan de berm van de snelweg

Principeprofiel (H) verbinding Guisweg met Afslag 3, haaks op de landschappelijke structuur.
(Voorgesteld wordt om de aansluiting bij afslag 3 die nu de naam Guisweg heeft, te veranderen. Aan de Noordzijde in de Fortuinweg en aan, de zuidzijde Westerkoogweg of N515. Dit doet meer recht aan de historische Guisweg en aan de toekomstige wegenstructuur.)

INRICHTING AFSLAG 2

- Bij het verwijderen van het wegdek en de constructie van Afslag 2 wordt de aanheling verzorgd uitgevoerd, passend bij de architectuur en constructie van de huidige brug. De aanheling van de supermarkt en kios is daarbij een specifieke opgave waarvoor apart een bouwkundig inpassingstraject moet worden doorlopen.
- Bij de het verdwijnen van Afslag 2 zal het geluidscherm geheel moeten worden. Als mogelijk wordt het hele geluidscherm langs de A8 vervangen door een nieuw. Het scherm is ruimtelijk onderdeel van de A8, maar verlaagd de barièrewerking en speelt in op het creëren van een aangename omgeving in Koog aan de Zaan. Het is een meer natuurlijk scherm (hout of groen) mogelijk gecombineerd met een transparant deel zodat er zicht is vanaf de A8 en meer licht in de omgeving.
- Bij het verdwijnen van Afslag 2 wordt maximaal ingezet op transparantie en doorzicht onder het viaduct van de A8 door en op het creëren van verbindende structuren en ruimtes.
- Op de plek van de verdwenen Afslag 2 worden grasvelden met losse bomen en boomgroepen aangebracht. Waar geen gras kan groeien onder het wegdek of waar verharding nodig is wordt dit uitgevoerd in gebakken klinkers zoals bij de parkeerplaats onder de A8 bij de Pinkstraat.

VERZETSTRAAT

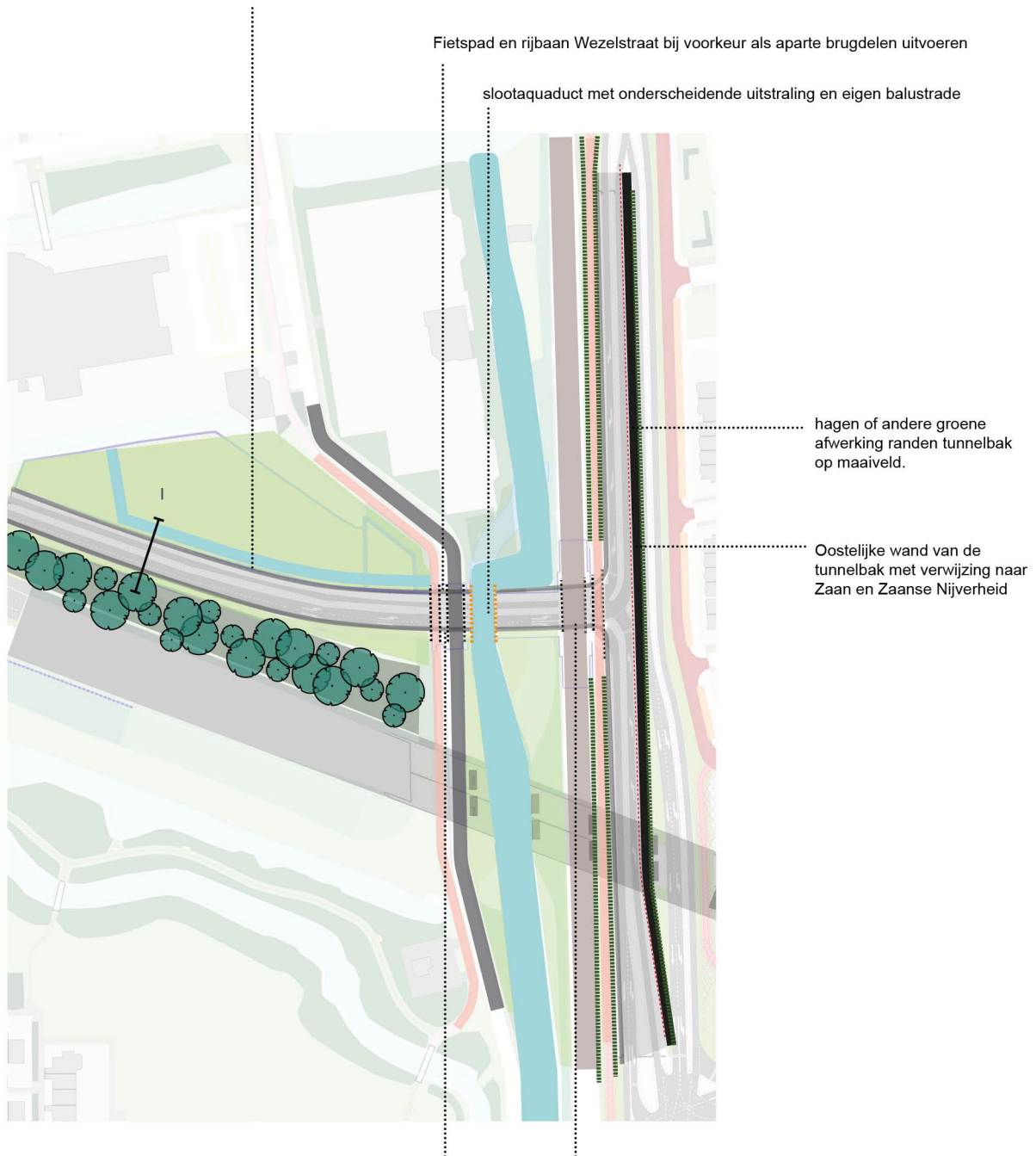
- De Breestraat en de Pinkstraat worden sterker aan elkaar verbonden. De doorgaande lijn onder de A8 door wordt benadrukt. Bij voorkeur wordt het wegverloop aangepast en weer vloeiend gemaakt (dit is bij de aanleg van de A8 aangepast om een kolom te kunnen plaatsen, deze verdwijnt). De wederzijdse verbinding en het zicht wordt op deze wijze versterkt.
- Tussen de Pellekaanstraat en de Parallelweg wordt onder de A8 door een fietspad doorgetrokken.
 - Als de route parallel aan de Provincialeweg wordt gelegd is de inrichting gelijk aan de Pellekaanstraat met haag of groenstrook en een zelfde verhardingsmateriaal, kleur en detaillering. De aansluiting op de Pekkekaanstraat en Parallelweg is vloeiend en gelijkwaardig, geen haakse dwarsaansluitingen.
 - Omdat de passage van de kruising van de Provincialeweg met de Verzetstraat mogelijk problemen oplevert voor de doorstroming van het verkeer is er ook een alternatief om de fietsroute eerst naar de Pinkstraat/Breestraat te leiden. Dit wordt bij voorkeur aan de noorzijde van de A8 gedaan voor meer groen aan de zuidzijde, dat daar door de lichtinval ook beter zal gedijen.
 - Mocht er meer ruimte onder de A8 ontstaan en deze worden heringericht dan is de inpassing, ligging en vormgeving van het fietspad afgestemd op de transformatie van omgeving rond Afslag 2.
- Tussen de Verzetstraat en de aanliggende bebouwing wordt een haag geplaatst. Bij voorkeur vervallen de parkeerplaatsen hier. De ruimte tussen haag en gebouwen kan als mogelijke ventweg/fietsroute/fietsstraat worden ingericht.

OPEN TUNNELBAK

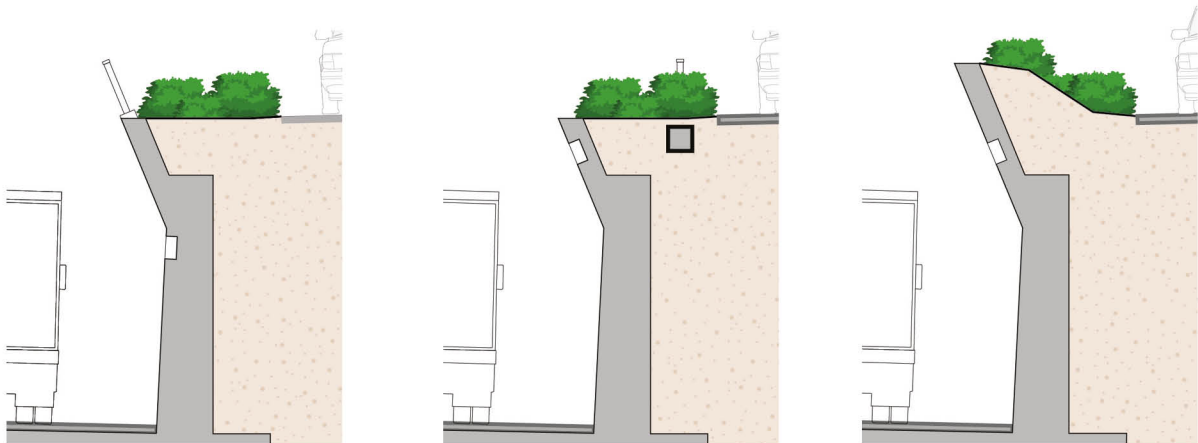
De open tunnelbak van de verdiept liggende Provincialeweg die aansluit op afslag 3 ligt verholen in de omgeving. Hierbinnen is ruimte mogelijk voor expressie en betekenisgeving als entree of vertrekhal voor dit deel van Zaanstad.

- De bovenrand van de tunnelwanden wordt verzorgd afgewerkt en zo vormgegeven dat er voldoende ruimte is voor groen op het maaiveld.
- Barriers worden in het ontwerp van de tunnelbak geïntegreerd.
- Middenstroken worden eveneens meeontworpen en krijgen een interessante materialisering.
- Inrichtingselementen, bebording, verlichting, etc, worden zoveel mogelijk geïntegreerd in de vormgeving en detaillering van de tunnelbak om een rustige en overzichtelijke ruimte te creëren.

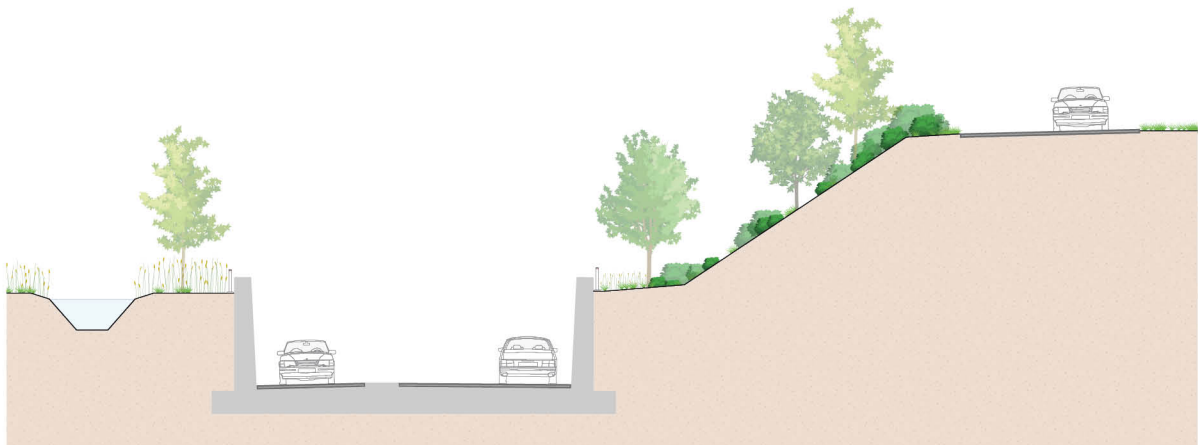
wanden tunnelbak strak afgewerkt en scherpe snede met het landschap

bruggdelen Wezelstraat, spoorweg en fietspad als snijdende elementen over de tunnelbak en met gelijke uitstraling

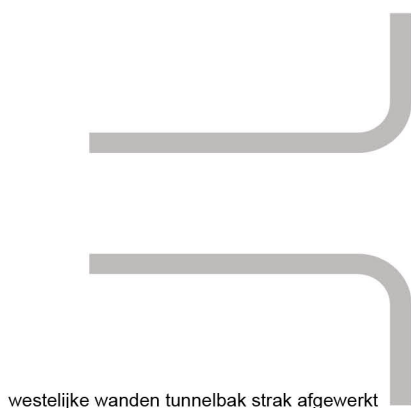

verzorgde afwerking bovenrand tunnelbak met ruimte voor groen, en de integratie van inrichtingselementen zoals verlichting en bebording

Principeprofiel (I) wanden tunnelbak strak afgewerkt en scherpe snede naar het landschap

- De oostelijke wand van de tunnelbak wordt verwezen naar de parallel lopende Zaan en Zaanse nijverheid. Dat wordt gedaan door middel van structuren of afdrukken in het beton, tegelwerk, etc.
- De wanden van het westelijk deel van de tunnelbak worden zeer strak afgewerkt; een scherpe snede door het veenlandschap. Mochten er om reden van geluid geprofileerde wanden nodig zijn dan wordt een strak patroon aangehouden.

westelijke wanden tunnelbak strak afgewerkt

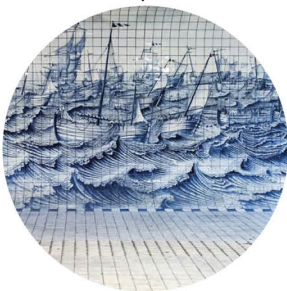
oostelijke wand van de tunnelbak met verwijzing naar Zaan en Zaanse Nijverheid

referentie verwijzing Zaan: glas in lood oud gemeentekantoor Zaanstad

referentie verwijzing Zaan: ontvangsthal Amstelstation

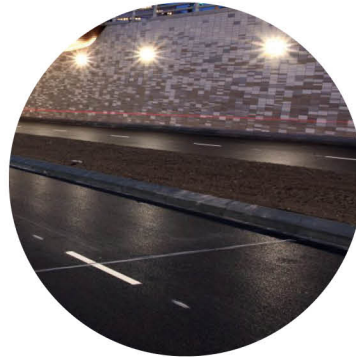

referentie verwijzing Zaan: tunnel onder Amsterdam CS

referentie verwijzing Zaan: 'Zicht op Zaan' (Frans Mars)

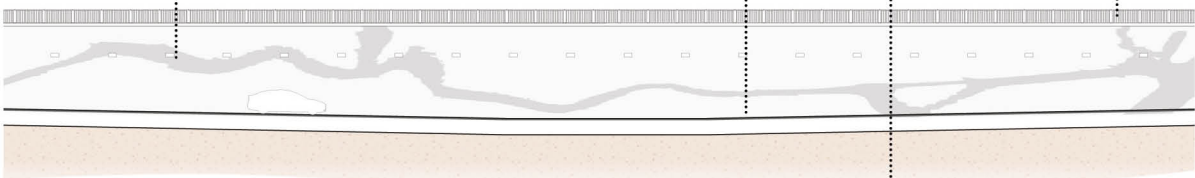
integratie inrichtingselementen en middenstrook

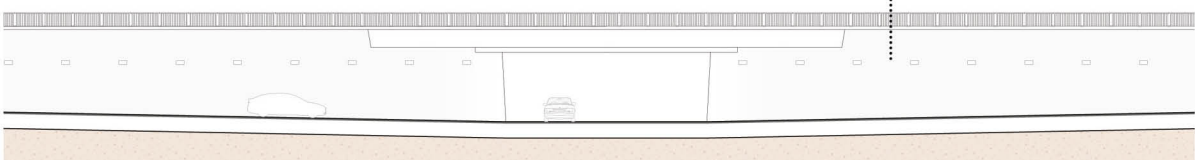
integratie barrier

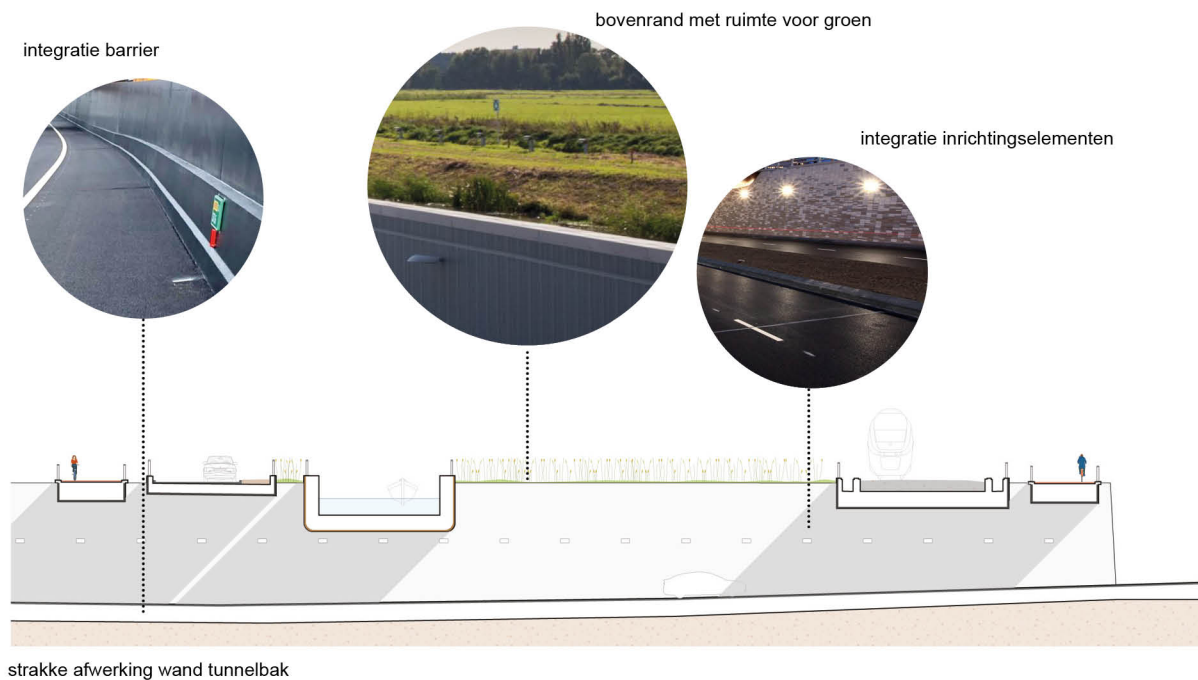
bovenrand met ruimte voor groen

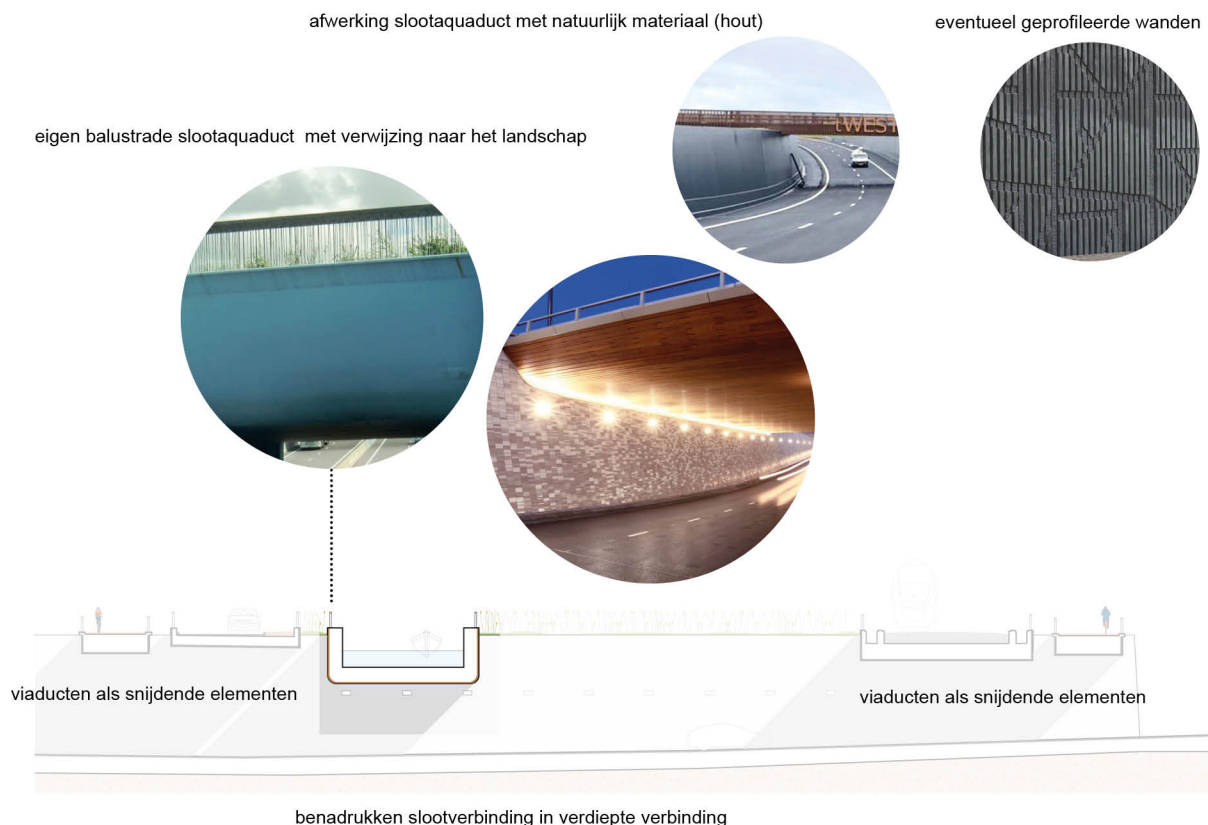
afwerking oosterlijke wand tunnelbak als ontvangsthal (voorbeeld: verloop Zaan)

strakke afwerking westelijke wand tunnelbak in samenhang met verdiepte aansluiting A8

- De passages van de Wezelstraat, de spoorbanen en het fietspad worden als snijdende elementen over de tunnelbak gelegd en krijgen een rustige eenduidige en samenhangende vormgeving en detaillering.
- Fietspad en rijweg van de Wezelstraat worden bij voorkeur los van elkaar geplaatst.
- De balustrades en hekwerken van de passage van de Wezelstraat het spoor en het fietspad wordt uitgewerkt volgens de principes voor materiaalgebruik en uitstraling van de Provincialeweg. Dat geldt ook voor het fietspad en de rijweg van de Wezelstraat.
- Het lager liggende aquaduct voor de slootverbinding wordt juist benadrukt als verwijzing naar het landschap, de afwerking is in natuurlijk materiaal (hout) en de rand krijgt een eigen en afwijkende uitstraling en balustrade.

COLOFON

TITEL: Guisweg
SUBTITEL: Beeldkwaliteitsplan
PROJECTNUMMER: 51005070
DOCUMENTNUMMER: NL22-648800269-25178
REVISIE: Eindconcept
DATUM: 01 juni 2022

AUTEUR(S): Durk de Vries
E-MAIL ADRES: durk.devries@sweco.nl

GECONTROLEERD DOOR: Bas Horsting

PARAAF GECONTROLEERD:

GOEDGEKEURD DOOR: Bart van Oosterhout

PARAAF GOEDGEKEURD:

Gebogen verloop wanden
Bron: <https://www.wurck.nl/en/projecten/fietstunnels-doomsteeg-2/>

Combineren van hagen met hekwerken en barriers
Bron: <https://www.vlavem.com/Compleet-hekwerk-dubbelstaaf-panelen-kleur-zwart/212045/detail>

Gebogen verloop wanden
Bron: <https://www.wurck.nl/en/projecten/fietstunnels-doomsteeg-2/>

Combineren van hagen met hekwerken en barriers
Bron: <https://www.kolster.nl/en/products/hedge-plants/2779-hedera-haag-hedera.html>

Bekleding tunnelwanden in baksteen
Bron: <https://www.wurck.nl/en/projecten/fietstunnels-doomsteeg-2/>

Integreren van verkeerslichten op knooppunten
Bron: <https://ipvdelft.nl/portfolio-item/poort-neerbosch-nijmegen/>

Trap integreren met tunnelbak
Bron: <https://www.bouwwereld.nl/bouwfouten/stenen-trap/>

Toepassing van donkere kleuren lichtmasten en verkeersregelininstallaties
Bron: <https://www.hanzestad.nl/artikel/112-216/221/stoplichten-op-deventer-kruispunten-uitgevallen-/3505/>

Trap integreren met tunnelbak
Bron: <https://kuiperijbouw.nl/gemetselde-tuin-muur-met-trap-en-vijver/>

Eventueel natuurlijke uitstraling barriers
Bron: <https://www.gwwtotaal.nl/2019/10/27/veilig-gebruik-van-voertuigkeringen/>

Trap integreren met tunnelbak
Bron: <https://pixers.nl/fotobehang/betonnen-trap-en-stenen-muur-in-metrostation-184510086>

Glas in lood oud gemeentekantoor Zaanstad
Bron: https://www.omnia.ie/?navigation_function=3&europeana_query=kunst,%20kunstwerk,%20kunstenaar

Hagen en groen tussen fietspad, spoorweg, fietspad, Provinciale weg en aanliggende ventwegen
Bron: <https://www.nienhuisboomkwekerijen.nl/bosplantsoen/acer-campestre/>

Ontvangsthal Amstelstation
Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Stations_Amsterdam_Amstel

Bloemrijke en kruidenrijke bermen en groenvakken
Bron: <https://www.stad-en-groen.nl/artikel/38894/nominatie-bovenstebeste-berm-beheerder-2022-van-start>

Tunnel onder Amsterdam CS
Bron: <https://www.welingeelichtekringen.nl/anp/fietstunnel-onder-amsterdam-cs-open>

Integratie inrichtingselementen en middenstrook
Bron: <https://doelbeelden.nl/en/company/ipv-delft-2/picture/underpass-bio-science-park-leiden-12818>

Bron: https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210107_32770688?utm_source=google&utm_medium=organic

Integratie barri r
Bron: <https://www.omropfryslan.nl/nieuws/950499-nieuwe-tunnel-geopend-de-n381-bij-t-west-naast-donkerbroek>

Bron: <https://www.collectiefmakelaars.nl/zaanstad/>

Bovenrand met ruimte voor groen
Bron: <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/samen-verder-fiet-sen/verbeteren/fiets-voetgangerstunnel-n208-lisse/fotoalbum-artist-impressions/>

Bron: <https://www.ditisdezaanstreek.nl/zaanstad/assendelft/2022/01/12/luchtfoto-saendelft-west-parkrijk/>

Bovenrand met ruimte voor groen
Bron: <https://www.landscape-architects.nl/news/a4-delft-schiedam-uitgelicht>

Bron: <https://krk.nl/actueel/krk-beheert-al-tweeentwintig-jaar-de-bedrijfspannen-van-bob-molenaar>

Eigen balustrade slootaquaduct met verwijzing naar het landschap
Bron: <https://structurae.net/de/bauwerke/aquaduct-de-geeuw>

eferentie verwijzing Zaan: 'Zicht op Zaan' (Frans Mars) <https://www.deorkaan.nl/zaansche-molen-krijgt-bijzonder-schilderij-van-loders-croklaan/>

Afwerking slootaquaduct met natuurlijk materiaal (hout)
Bron: <https://www.omropfryslan.nl/nieuws/950499-nieuwe-tunnel-geopend-de-n381-bij-t-west-naast-donkerbroek>

Eventueel geprofileerde wanden
Bron: <https://www.bouwwereld.nl/bouwen-nis/wandbekisting-met-profilering/>

Bron: <https://desta.be/nl/product/varieteit-projectstenen>

We hebben ons best gedaan om de bronnen waaruit wij het gebruikte beeldmateriaal hebben geput te vermelden. Wanneer desondanks beeldmateriaal wordt getoond waarvan u (mede-)rechthebbende bent en voor het gebruik waarvan u geen toestemming verleend, verzoeken we je een mail te sturen aan: info@vervoerregio.nl

Kijk voor een overzicht van onze vestigingen
op www.sweco.nl/contact